

Xəbər
Bakıya şikayət
göndərən şəxsin
həbsi
kürdəmirliləri
ayağa
qaldırdı
 yazısı səh.3-də

Qurucusu: Rauf Arifoğlu Gündəlik qəzet 30 mart 2015-ci il Bazar ertəsi № 65 (6093) Qiyməti 40 qəpik

Gündəm

Ağsudakı müdhiş qətlərin sensasion təfərrüatları

Rayon sakini Ramiz Ələkbərov iki həmyerlisini öldürüb; qurbanlardan biri məşhur aktyorun qardaşı oğludur; polise zəng vuran qətil daha 3 nəfəri öldürüb sonra təslim olacağını deyib...

yazısı səh.4-də

Şəkər xəstəsi olan "azadlıq aşiqi"nin həyatı təhlükədə

Əməkdaşımız məhbus Nemət Pənahlının ailəsindən yazır

yazısı səh.6-də

Qubad İbadoğlunun müavini Müsavatdan deputatlığa namizəd irəli sürüldü

yazısı səh.2-də

Qürbətə yaşayan soydaşımız: "Belçikada qocalmağı arzulayıram..."

yazısı səh.15-də

Azərbaycanın Dərbənddə tikəcəyi olimpiya kompleksinin inşasını "Sadval" əngəlləyir?

yazısı səh.13-də

Astara bulvarının "astar üzü" - gizli pullar...

yazısı səh.12-də

Azərbaycanlı psixoloq 150 nəfərin ölümünə bais olan pilotdan danışdı

yazısı səh.4-də

Milyarderləri Hacıqabul çöllərinə gətirən ov şəkəri haqda yeni məlumatlar

yazısı səh.13-də

Azərbaycan və Türkiyə diasporları ABŞ-da birgə aksiyaya hazırlaşır

yazısı səh.11-də

Ağsuda sosial yardım ala bilməyənlər fəryad çəkirlər...

yazısı səh.14-də

Dünya liderlərinin Fələstin bəyanatlarının pərdəarxası

yazısı səh.11-də

Böyük güclərin cəkişməsində cəbhə xətti sərhədimizə dirəndi

AZƏRBAYCAN ABŞ-RUSİYA DAVASINDA

EPİSENTRƏ GƏLİR - TƏHLİL

SSRI dağıldıqdan sonra Ukrayna və Gürcüstana ilk dəfə Amerika zirehli maşınlarının gətirilməsi Kremlə ciddi signaldır; Vaşinqton GUAM-ın üçüncü mühüm ölkəsini - Azərbaycanı da unutmayıb, ABŞ Senatında ölkəmizin də təhlükəsizliyinə qarant vəd edən, Bakı ilə hərbi əməkdaşlığı gücləndirməyi zəruri sayan qanun qəbul edilib; Jirinovski və Bzejnskinin xəbərdarlıqlarının pərdəarxasının yeni detalları...

yazısı səh.8-də

Cahangir Hacıyev Mərkəzi Banka gətirilir - iddia

Mərkəzi Bank sədrinin səlahiyyət müddəti bitərsə də, onunla bağlı təqdimat hələ də parlamente göndərilməyib; Elman Rüstəmovu Cahangir Hacıyevin əvəzləməsinə mümkün edən mühüm səbəblər nədir?

yazısı səh.5-də

İsgəndər Həmidov:
"Özümüzü
aldatmıyaq,
müxalifət elə
vəziyyətdədir ki..."
 yazısı səh.10-da

İsa Yaşar Tezəl:
"Azərbaycan
mənim üçün
bir eşqdır..."
 yazısı səh.7-də

Cəmil Həsənlıyev etiraz:
"Öncə
AYB-dən istefa
versin..."
 yazısı səh.3-də

**Yazarımız
Tofiq
Yaqubluya
Azadlıq!**

Günün içindən

Əliyevə yazdığı məktubdan sonra ciddiləşib: "Biz ayın 6-da prezidentə məktub yazdıq, rayondakı özbaşnalıqlardan cana doydığımızı bildirdik. Dövlət başçısına və xanımına məktub

ğa başladılar. İcra başçısı Ceyhun Cəfərov və polis rəisi Oqtay Məmmədov bizə zülm edir. Deyirlər ki, niyə prezidentə məktub yazmısınız? Hətta polis rəisi hədə-qorxu gəldi ki, siz kimsiniz,

Martın 29-da Kürdəmir rayonunda yerli sakinlər piket keçiriblər. Yerli mənbələrdən musavat.com-a daxil olan məlumata görə, piketin keçirilməsinə səbəb sakinlərdən birinin həbs edilməsidir. Belə ki, həmin şəxsin Kürdəmir rayonunda mövcud olan vəziyyətdən Bakıdakı dövlət orqanlarına şikayət etdiyi bildirilir. Həmin şikayətdən xəbər tutan rayon rəhbərliyi onu həbs etdirib.

Rayon rəhbərliyinin bu addımı Kürdəmir sakinləri arasında ciddi narazılıq yaradıb. Nəticədə təxminən 60-70 nəfərlik bir narazı qrup Rayon Məhkəməsinin qarşısında piket keçirib və Kürdəmirdəki vəziyyətdən Bakıdakı mərkəzi dövlət orqanlarına şikayət etdiyinə görə həbs olunmuş həmin şəxsin azad olunması tələb edilib.

Məlumata görə, tələblərinə hələlik müsbət cavab ala bilməyən piketçilər az sonra Kürdəmir Rayon İcra Hakimiyyətinin qarşısına toplaşmaq qərarına gəliblər.

Əldə etdiyimiz məlumata görə, həbs edilən rayon sakini Əlvan Nəbiyevdir. Ona beş sutka həbs kəsilib. Narazı vətəndaşlar isə yeni piketə hazırlaşırlar.

Sakinlərdən Natiq Məmmədov

Bakıya şikayət göndərən şəxsin həbsi sakinləri ayağa qaldırdı

Kürdəmirdə əhali etiraz aksiyası keçirdi: "Bizi İsmayılıdakı kimi hərəkət etməyə məcbur edirlər..."

dov musavat.com-a bildirib ki, problem martın 6-da 25 rayon sakininin dövlət başçısı İlham

neyləyəcəksiniz? Reis icra başçısı ilə kirvədir və birləşib bizə zülm edirlər. Deyirlər ki, rayonda dövlət bizim. Bizə edilən zülmün sayı-hesabı yoxdur. Dükənlər bağlayanda da ərizə yazanlardan birini - Əlvan Nəbiyevi tutublar. Guya polisə tabe olmayıb. Ərizə yazanlardan bir neçəsi polis tərəfindən təhqir edilib, döyülb. İndi gözləyirik ki, bu işin axırı necə olacaq. Burada özünü yandırmıq, binadan atmaq istəyənlər var. Bizi İsmayılıdakı kimi hərəkət etməyə məcbur edirlər".

Sakinlər bildiriblər ki, onlar növbəti piketə hazırlaşırlar və dövlət başçısına yenidən məktub yazacaqlar.

□ RÖYA

Müsavat Məclisində mitinq müzakirəsi aparılacaq

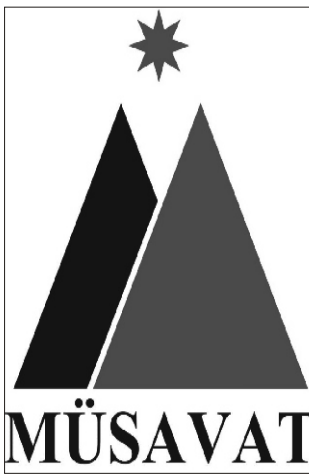
Partiya Milli Şurasının 5 aprel aksiyası ilə bağlı da qərar verəcək

Aprel 4-də Müsavat Partiyası Məclisinin sessiyası keçiriləcək. Sessiyada Məclisdə boş qalan yerlərə seçkilər keçiriləcək. Eyni zamanda parlament seçkilərinə hazırlıq, mitinqlər məsələsinin də müzakirə ediləcəyi gözlənilir.

Müsavat başqanının müavini Elman Fəttah bildirib ki, sessiyada əsas müzakirə olunan məsələlərdən biri mitinq olacaq. O bildirib ki, həm Müsavatın özünün mitinq keçirməsi ilə bağlı müzakirə aparılacaq. Həm də Milli Şurasının 5 aprel tarixinə təyin etdiyi mitinqlə bağlı qərar da məhz həmin iclasda verəcək.

Qeyd edək ki, Müsavat Partiyası sonuncu dəfə 2014-cü ilin 14 dekabr tarixində mitinq keçirib.

Milli Şura isə 5 apreldə Yasamal rayonu ərazisində keçmiş "Məhsul" stadionunda mitinq keçirmək üçün Bakı Şəhər İcra Hakimiyyətinə rəsmi müraciət edib. Bu barədə həftə-az Milli Şurasının mətbuat xidmətinin rəhbəri Oqtay Güllüliyev məlumat verib. O bildirib ki, Milli Şura budəfəki mitinqdə də hər hansı bir partiya xüsusi dəvət göndərmək niyyətində deyil: "Eyni zamanda, partiyaların mitinqimizdə iştirakına da qadağa qoymuruq.

MÜSAVAT

Kim istərsə, gəlib iştirak edə bilər. Budəfəki mitinqdə də daha öncəkində olduğu şüarlar səslənəcək. Yəni 5 aprel mitinqini də sosial problemlərə həsr etməyək".

Xatırladaq ki, Milli Şurasının ötən mitinqində iştirakla bağlı Müsavat Partiyasının Divanı müzakirə aparmış və partiya üzvlərinə bu mitinqdə iştirakla bağlı sərbəstlik vermişdi. Mitinqdə Müsavat Partiyasının da çoxsaylı üzvləri iştirak etmişdi. Müsavat başqanı Arif Hacılı isə bir neçə dəfə bəyan edib ki, indiki siyasi şəraitdə Azərbaycanın demokratik qüvvələri kütləvi aksiyaları birlikdə keçirməlidir: "Əgər belə aksi-

yalar birgə təşkil olunsay, onun həm iştirakçıların sayı, həm təsir imkanları daha çox olar. Lakin AXCP rəhbərliyi təkbaşına kütləvi aksiyalar keçirməyə üstünlük verir. Bu, onların hüququdur".

Hakim Yeni Azərbaycan Partiyasından isə 5 aprele təyin olunmuş mitinqə dünən münasibət açıqlanıb. Moderator.az-a açıqlamasında YAP icra katibinin müavini, deputat Siyavuş

Novruzov 5 aprele təyin olunan mitinqi Milli Şura və AXCP-nin özünü yada salmaq, xatırlatmaq cəhdi kimi dəyərləndirib: "Milli Şura da, AXCP də gündəmdə qalmağa çalışır. Çünki onları insanlar unudub. Onlar camaatın yadından çıxıb gedib. Buna görə də çalışırıqlar ki, aksiyalarla gündəmə gəlsinlər, heç deyilsə qəzet səhifələrində onları yad eləsinlər".

□ E.SEYİDAĞA

Cəmil Həsəniyə etiraz: "Öncə AYB-dən istefa versin..."

Milli Şurasının sədri Cəmil Həsəninin "Azadlıq" qəzetinə müsahibəsi zamanı NİDA-çı gəncləri və REAL-ın icra katibi Natiq Cəfərlini tənqid etməsinə qarşı tərəfdən reaksiya gəlib.

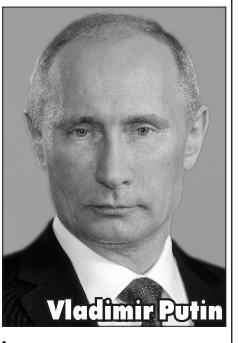
REAL-ın icra katibi Natiq Cəfəri Qafqazinfo-ya açıqlamasında bildirib ki, Milli Şura sədrinin məlum fikirlərinə hörmətlə yanaşır: "Amma incikliklə bağlı fikirlər səsləndirməsi onun şəxsi fikridir. Mənim mitinqlə bağlı səsləndirdiyim fikirlər isə proseslərin daha hansı müstəvidə ola biləcəyinə əsaslanmışdır. Azərbaycanda bu günə qədər aparılan mübarizə ideoloji zəmində olmadığından getdikcə daha az insan müxalif qüvvələrə cəlb edilir. Bu isə inamın və ümidin illərlə itməsinin nəticəsi idi. Müxalif qüvvələr bunu tənqid naminə tənqid kimi dəyərləndirirlər".

Onun sözlərinə görə, C.Həsəninin REAL-ın tərəfdarlarının sayının az olması cəhətdən bunu tənqid etməsi düzgün deyil: "Çünki elə bir mitinq keçirilməyib ki, hansı siyasi qüvvənin nə qədər elektoratının olmasını müəyyən edərkən Azərbaycanın siyasi güc anlayışı ancaq mitinqlə ölçülürsə, müxalifet partiyalarının keçirdiyi mitinq iştirakçıların sayı ilə bunu ölçmək düzgün olmazdı. Milli Şurasın keçirdiyi mitinq 3-4 min adam gəlirsə, bu, o demək deyil ki onların elektoratu bundan ibarətdir. Mən də mitinqə gəlməyimin səbəblərini yazdım, am-

Olland kimi Putinin İrəvandan Bakıya gəlişi mümkündürmü?

Tanınmış politoloqdan maraqlı şərh

Fransa prezidenti Fransua Olland qondarma "erməni soyqırımı"nın "100 illiyi" ilə bağlı tədbirdə iştirak etmək üçün aprelin 24-də Ermənistana gələcək. Bir gün sonra-aprelin 25-də isə Ollandın İrəvandan Bakıya səfər edəcəyi barədə rəsmi xəbər yayılıb.

Aprelin 24-də Rusiya prezidenti Vladimir Putin də eyni məqsədlə İrəvana səfər edəcək. Lakin Putinin İrəvandan Bakıya gələcəyi barədə xəbər yayılmayıb. Verilən rəsmi xəbərlərdə bildirilir ki, Putinin İrəvan səfərindən istifadə edərək Serj Sərkisyanla Qarabağ münasibətlərinin sülh yolu ilə həlli məsələsinə müzakirə edəcək.

Azərbaycan Milli Strateji Təhqiqatlar Mərkəzinin rəhbəri Natiq Miri hesab edir ki, Fransa prezidenti Qarabağ probleminin həlli istiqamətində təşəbbüsü yenidən ələ almaq istəyir. İrəvandan Bakıya gəlişi də daha çox bununla bağlıdır. Eyni zamanda Fransa Avropa Birliyinin aparıcı ölkəsi olaraq Azərbaycanla münasibətlərə ciddi önəm verir. Səfər həm də bunun nümayişidir: "Nəzərə almaq lazımdır ki, Azərbaycan Cənubi Qafqazın strateji ölkəsidir və Azərbaycan həm də Qərbin, xüsusilə Avropa Birliyinin enerji təhlükəsizliyi məsələsində artıq çox ciddi mənada rol almaqdadır. Fransa prezidentinin Bakıya səfəri də bununla bağlıdır. Fransa dövlətinin Azərbaycanda çox ciddi maraqları var. Bu həm iqtisadi, həm siyasi yöndə maraqlardır. Onu da nəzərə almaq lazımdır ki, Azərbaycan hakimiyyəti ilə Fransa hakimiyyəti arasında çox sıcaq münasibətlər mövcuddur. Ən nəhayət, nəzərə almaq lazımdır ki, məhz Ollandın təşəbbüsü ilə iki prezidentin görüşü təmin olundu. Ancaq buna baxmayaraq Ermənistanın qeyri-konstruktiv mövqeyi heç bir müsbət nəticə əldə etməyə imkan vermədi. Erməni tərribatı ilə görüşün müəyyən nəticələri yəni də sifira endirildi. Ollandın Bakıya növbəti səfərinə daha çox Qarabağ probleminin müzakirəsi kontekstində düşünmək lazımdır. Çünki Ermənistanda Fransa prezidenti Qarabağ problemini müzakirə edəcək. Təbii ki, Ermənistanda olan Rusiya prezidenti Putinlə də bu çək-çevir ediləcək. Yeni bir növü Ukrayna prosesləri kontekstində Dağlıq Qarabağ probleminin də çözümlü gündəliyə gələcək. Ona görə də düşünürəm ki, Azərbaycana səfər birbaşa Dağlıq Qarabağ problemi ilə bağlı məsələdir".

Politoloq onu da dedi ki, ancaq bu səfərdən irəliləyən gələn nəticələr çıxarmaq və müsbət hansısa addımların olacağını düşünmək əbəsdir: "Çünki Rusiya Dağlıq Qarabağ probleminin həllində maraqlı və həvəsli deyil. Həm regionda, həm də global səviyyədə gedən proseslər Qarabağ probleminin həllini hələlik mümkün deyil. O nöqtəyə-nəzərdən Ollandın növbəti səfəri sadəcə olaraq protokol xatirinə ediləcək səfərdir və Dağlıq Qarabağ probleminin həllində hansısa irəliləyişlər əldə etmək üçün sıradan bir cəhd olacaq".

Ollandın atdığı addımı nədən Putinin də təkrarlamamasına gəlinə, ekspertin sözlərinə görə, Putin İrəvandan Bakıya ona görə gəlir ki, ortada ciddi bir proses yoxdur: "Putin Azərbaycandan istədiklərini hələlik ala bilməyib. Yaxın perspektivdə ala biləcəyi də mümkün deyil görünür. Putin Azərbaycanı Avrasiya İttifaqına qoşmaq istəyirdi, lakin alınmadı. Avrasiya İttifaqı sanki bir ölü uşaq kimi doğuldu. Avrasiya İttifaqını diriltmək və Avropa İttifaqına alternativ kimi təqdim etmək cəhdləri var. Amma realıqda Avrasiya İttifaqının ciddi perspektivi görünmür. Belə olduğu təqdirdə bu gün Azərbaycanın Avrasiya İttifaqına cəlb olunması prosesi də arxa plana keçirilib və Putinin Bakıya indiki vəziyyətdə gəlməsi üçün stimül verəcək proses yoxdur. Dağlıq Qarabağ probleminin həllində maraqlı olmasa da Putinin İrəvandan Bakıya gəlməsinə səbəb olan amillərdən sayıla bilər. Şərait uyğun olmadığı üçün Putinin bu gün Azərbaycana gəlişinin anlamı yoxdur. Rusiya prezidenti də vəziyyətə uyğun davranır. Rusiya hələlik gözləmə mövqeyindədir".

□ Etibar SEYİDAĞA

Cəmil Həsəni

DA-sı ilə, REAL-ı ilə, Cəbhəsi, Müsavatı, qeyrisi ilə həssas məqamlarda hər kəsdən, özü də ən amansız şəkildə hesab istəyin. Bu zaman əlindən gələnlə dəstəyi sizdən əsirgəyən, öz adıma yazıram, əxlaqsızın, vicdansızın yekəsidir!"

Hər rayondan bir çuval şikayət

Xalid KAZIMLI

Kürdəmirdə "yuxarı"lara şikayət edən şəxsi həbs ediblər. Adam mövcud vəziyyətdən narazılığını qələmə alıb, şikayət ərizəsi yazıb Bakıya göndərmiş. Rayon rəhbərliyi sorub-soruşdurub, arayıb-araşdırıb, nəhayət, "rayonu biabır edən demaqqoq"u tapıb və içəri saldırb.

Bu, o qədər də yeni xəbər deyil. "Rayonun adına pis söz gətirən"ləri hələ sovet dönmündə də təqib edir, tutdurur, iş-dən çıxartdırırdılar.

O zamanlar mərkəzi hakimiyyət orqanlarının ünvanına yazılan anonim məktublarda bu səbəbdən imzalanmırdı, yaxud da başqa bir adamın (hansısa 90 yaşlı təqaüddçünün) imzası ilə göndərilirdi.

Elə olurdu ki, həmin təqaüddçünün mövcud vəziyyətdən şikayəti yuxarılarda ciddiyyə alınır, Moskvadan, Bakıdan rayon rəhbərliyinə qırmızı qırlı məktublarda göndərilirdi ki, onlar təcili şəkildə şikayətlə bağlı tədbirlər görsünlər. Rayon rəhbərliyi "təcili tədbirlər görmək", "rayonu biabır edən" şəxsi ilişdirmək, başına oyun açmaq üçün fəaliyyətə başlayırdı. Tezliklə məlum olurdu ki, şikayət məktubunun altındakı imza 90 yaşlı təqaüddçüyə məxsusdur və o, nəinki yazıb-oxumaq bilmir, hətta gözləri də görmür və mövcud vəziyyətdən narazılıq edəcək halda deyil, ölüm döşəyində son gününü gözleyir.

Aydın olurdu ki, bu məktubu onun adından hansısa "demaqqoq" yazıb. Ancaq belə adamları hər zaman axtarıb tapmaq mümkün olmurdu. Tapanda da, elə adam çıxırdı ki, batmaq olmurdu.

Hər bir rayonda ən azı 4-5 nəfər peşəkar demaqqoq vardı və onlar rayonda gördükləri bütün neqativ hallar barədə yuxarılara ərizələr, şikayət məktubları, donoslar yazırdılar.

Əslində onların çoxu heç də kristal, idealist, haqq-ədələt tələb edən şəxslər deyildilər, əsas istəkləri bu idi ki, talanan sovet əmlakından 3-5 manat da onlara verilsin. Bu cür adamlar adətən istədiklərini əldə edir və susurdular. Rayonların bütün müəssisə və təşkilatlarının, dövlət orqanlarının işçiləri onlardan qəkinirdi və demaqqoqların onlara işi düşəndə yola verirdilər.

Müstəqillik dövründə isə peşəkar demaqqoqların bazarı bağlandı. YAP hakimiyyəti bu cür adamların yazdığı ərizələr, şikayət məktubları əsasında heç vaxt öz adamlarını iş-dən çıxarmır, dolaşdırırmır, əksinə, həmişə müdafiə edirdi.

Ancaq yuxarılara şikayət edənlər təkcə peşəkar demaqqoqlar deyil. Hər rayonda minlərlə haqqı tapdanan, haqsızlığa məruz qalan insanlar var və onların hamısı olmasa da bir qismi mərkəzi hakimiyyət orqanlarına şikayət məktubu yazırlar.

Bir ara bölgələrə səfər çıxan dövlət rəhbərinə az qala bir çuval şikayət məktubu vermişdilər və prezidentin köməkçiləri o qədər məktubu özləri ilə paytaxta daşımışdılar. Sonradan "prezidentə əlbəməl məktub vermək" ənənəsinə son qoyuldu, bu imkan məhdudlaşdırıldı.

Görünür, nazirlərin rayonlarda vaxtaşırı qəbullar keçirməsi, şikayətçiləri dinləmələri proseduru bu zərurətdən yaranıb. Çünki nə Prezident Administrasiyası, nə də Heydər Əliyev Fondu (bu quruma da çox şikayət ünvanlanır) bu qədər şikayəti araşdırıb tədbir görmək iqtidarında deyil.

Rayon rəhbərləri isə şikayətlərin ümumiyyətlə olmaması üçün maksimum ədalətli olmaq, yaxşı işləmək, insanların haqqını yeməmək kimi vərdişlərə yiyələnmək əvəzinə şikayət edənləri təqib etmək yolu tuturlar.

Ona görə də son vaxtlar rayonlarda fəaliyyət göstərən QHT rəhbərlərinin tutulması, incidilməsi intensivləşib. Çünki vəziyyətdən narazı olanlar, şikayət etmək istəyənlər ilk növbədə onlara üz tutur, onların əlaqələrindən, tövsiyələrindən yararlanaraq hakimiyyət orqanlarına, mətbuata şikayət göndərə bilirlər.

Yuxarılara şikayət göndərənlerin və onlara kömək edənlərin həbs edilməsi halları Kürdəmirdən qabaq Naxçıvanda, Lənkəranda, Salyanda, İmişlidə, Gəncədə, Sabirabadda, Göyçayda, Xaçmazda, eləcə də digər rayonlarda baş verib. Onların içində xeyli müddət həbsdə yatıb çıxanlar da var.

Kürdəmirdə həbs edilən şəxs də güman ki, onlardan biridir. Hamı da bilir ki, bu insanı şərhləyib tutublar, camaat ona görə narazılıq edir.

Bu, olduqca anormal tendensiyadır. Bir müddət əvvəl şikayətlərə mehəl qoyan olmurdusa, indi şikayət edənlərin özlərini həbs edir, səslərini birdəfəlik kəsmək istəyirlər.

Şikayətçilər ölkəsində hər 10 şikayətçidən birini tutsa, türmə-şəhərlər tikmək lazım gələcək.

Bir gündə iki nəfəri güllələyib qaçdı

Ağsu şəhərinin Şakir Hacıyev küçəsindəki 6 saylı evdə baş verən qətl rayonu qarışdırıb. Həmin ünvanda kirayə yaşayan və Səməd Vurğun küçəsindəki 66 saylı mənzildə qeydiyyatda olan 1953-cü il təvəllüdü Ramiz Ələkbərov oğlu Ələkbərov özünə məxsus avtomobilin xarab olan mühərrikini düzəltmək bəhanəsi ilə motor ustası işləyən, şəhərin Azadlıq küçəsindəki 20 saylı ünvanda qeydiyyatda olan və Heydər Əliyev prospektindəki 16 saylı evdə yaşayan 1966-cı il təvəllüdü Sərxan Əsgər oğlu Soltanovu kirayə yaşadığı evə dəvət edib.

Qətlə yetirilən Mahir Mirzəyev

Ağsudakı müdhiş qətlərin sensasion təfərrüatları

Rayon sakini Ramiz Ələkbərov martın 29-da iki həmyerlisini öldürüb; qurbanlardan biri məşhur aktyorun qardaşı oğludur; o, polisə zəng vurub daha 3 nəfəri öldürüb sonra təslim olacağını deyib; ölkənin bütün hüquq-mühafizə sistemi əli silahlı qatili axtarır

mez qətl hadisəsindən bütün qohumların şoka düşdüyünü deyən Vüsal Mirzəyev hüquq-mühafizə orqanlarından əmisi oğlunu öldürmənin tezliklə tapılaraq qanunla cəzalandırılmasını istəyib.

"Yeni Müsavat"a Ağsudakı mənbələrdən daxil olan məlumatlara görə, R.Ələkbərov rayonunda kriminal şəxs kimi tanınır. Özü və qardaşları - Tahir və Rizvan əvvəllər soyğunçuluq, quldurluq cinayətlərinə görə bir neçə dəfə məhkumluq həyatı yaşayıblar. Bununla belə qardaşlarını və R.Ələkbərovu tanıyanlar onlardan qeyri-adi hərəkət müşahidə etmədiklərini deyiblər. Bildirirlər ki, R.Mirzəyev 4 il əvvəl həyat yoldaşından ayrılıb və öz həyatını yaşayıb. Rayondan əməkdaşımıza verilən xəbərdə vurğulanır ki, heç yerdə işləməyən R.Ələkbərov S.Vurğun küçəsindəki ata evini

satdıqdan sonra kirayələrdə yaşamaqla gününü keçirib. Daha çox Bakı şəhərində olub, Ağsuda kirayələdiyi evdə ara-sıra yaşayıb. Onun öldürdüyü şəxslərə münasibətləri haqda rayon sakinləri bir söz deməyə çətinlik çəkir. Qeyd edirlər ki, öldürülən şəxslər sakit təbiətli xeyirxah insanlar olublar. Belə R.Ələkbərovun psixi pozğunluğunun olub-olmaması sualı aktualdır. Lakin sakinlər R.Ələkbərovda indiyədək qeyri-adekvat hərəkətlər müşahidə etmədiklərini deyirlər. Əlavə edirlər ki, əgər onun psixi çatışmazlığı olsaydı, hüquq-mühafizə orqanlarından qaçıb gizlənmə bilməzdi: "Bütün polis onu axtarır. O da polisə zəng edib ki, mənə axtarmayın, 3 nəfər də öldürəcəyəm adam var, öldürüm, gəlib özüm polisə təslim olacağam".

Qaynağımız deyib ki, R.Ələkbərovun kriminal keçmişindən xəbərdar olan vəzifəli onulla dost münasibəti qurmağa çalışıblar. Hətta ona Ağsu rayon İcra Hakimiyyətində çalışan vəzifəliyədən birinin "Renno" markalı maşın hədiyyə etdiyi də gələn məlumatlar sırasındadır.

R.Ələkbərovun M.Mirzəyevi öldürməsi ilə bağlı bezi ehtimallar da dolaşır. Sakinlər ehtimal edirlər ki, R.Ələkbərov M.Mirzəyevi Ağsu aşırımında ki "Ata yurdu" restoranında çalışmış bir qadına görə öldürüb. Həmin qadının R.Ələkbərovla münasibəti olub və ara-sıra

restorana gedən R.Ələkbərov orada qadınla mübahisə edib. Hətta onu dəfələrlə döyüb. Bu isə restoran sahibi M.Mirzəyevin etirazına səbəb olub və R.Ələkbərov irad bildirib. Ağsuda M.Mirzəyevin qətlinin bu zəmində törədiyi ehtimalı geniş yayılıb.

Sərxan Soltanovun qətlinə gəlincə isə sakinlər onunlarını çəkir, R.Ələkbərovla onun arasında nə baş verə biləcəyinə dair hər hansı bir ehtimalların olmadığını deyirlər. Hüquq-mühafizə orqanlarından musavat.com-a daxil olan məlumata görə, R.Ələkbərovun fotosu ölkənin bütün polis idarələrinə göndərilib.

Faktla bağlı Ağsu rayon Prokurorluğunda iki və artıq şəxsi öldürmə maddəsi ilə cinayət işi başlanıb.

Mövzuya qayıdacağıq. **E.MƏMMƏDƏLİYEV**

Azərbaycanlı psixoloq 150 nəfərin ölümünə bais olan pilotdan danışdı

"Psixi xəstə olan şəxs əsəb dispanserində qeydiyyatdan keçməyibse, xəstəliyini gizlədə bilər..."

Martın 24-də Fransa ərazisində qəzaya uğrayan və 150 nəfərin ölümünə səbəb olan "Lufthansa"-nın törəmə şirkəti "Germanwings"-ə məxsus "Airbus 320" təyyarəsinin ikinci pilotu Andreas Lubits barədə yeni faktlar aşkarlanıb. Onun sevdiyi qız dindirilib və həmin pilotun psixi xəstə olduğu sübuta yetirilib.

"Spiegel" nəşri pilotun hətta 2009-cu ildə təhsilinə fasilə verdiyi də qeyd edib. Fasiləyə səbəb gələcək pilotda psixi problemlərin yaranması olub. Müəyyən müddətdən sonra isə Lubits "Lufthansa"-nın təlim mərkəzində təhsilini davam etdirib və 2013-cü ildə pilot qismində uçuşlara cəlb edilib.

Nəşrin məlumatına görə, Andreas Lubitsdə psixi problemlərin olmasını daha bir fakt təsdiqləyir. Belə ki, onun Almaniyada Federal Mülki Aviasiya Xidmətindəki şəxsi işində "xüsusən və müntəzəm tibbi müayinəyə ehtiyac" kimi qeyd var. Analogi qeydin Andreas Lubitsin

pilot lisenziyasında da olduğu bildirilir. Lubitzin sevdiyi qızı isə qəza baş verdiyi gün sevgilisinin ona vaxtilə dediği sözləri xatırlayıb: "Bir gün gələcək bütün dünya mənim adımla tanıyacaq və menden danışacaq".

Maraqlıdır, insanların həyatından asılı olan pilot kimi vəzifələrə bu cür psixoloji xəstələr necə alınır? Ümumiyyətlə insan psixoloji problemi gizlətmək mümkündürmü?

Psixoloq Dəyanət Rzayev bildirdi ki, psixi xəstəliyi olan şəxs hansısa əsəb dispanserini qeydiyyatdan keçməyibse, xəstəliyini gizlədə bilər: "İnsanın psixi xəstə olduğunu dərhal bilmək

Andreas Lubits

üçün hansısa aparat yoxdur. Bu nu yalnız müşahidələr əsasında bilmək olar. Psixi xəstələr hamı kimi normal hərəkət edir, normal danışır. Sanki bu insanlar maska geyinib. Onlar müəyyən bir mühtdə qeyri-adekvat hərəkət edir. Məsələn, yaxınınızın psixi problemi var və siz onu müalicə etməyirsiniz. Amma o heç vaxt hansısa ruhi əsəb dispanserində qey-

diyyatda olmayıb. Bunu da əsas götürüb sənəd gətirirsiniz ki, bu insan ruhi əsəb dispanserində qeydiyyatda olmayıb və belə çıxır ki, o insan sağlamlıdır".

Həkim psixi xəstələri iki qrupa bölür: "Anlaqlı və anlaqsız. Psixoloji xəstəlik sayılan şizofreniyanın özünün də dörd əsas forması var. Bu xəstələr anlaqsız hesab olunur və onlar cinayət törədəndə sərt cəza vermir. Bu şəxslər müəyyən bir müddətdən sonra yenə cinayət törədər. Çünki bilir ki, ona heç nə etməyəcəklər. Psixopatlar isə anlaqlıdır. Məsələn, Səddam Hüseynin oğlu ürəyi kimi istəyir vurub öldürürdü. O da psixopat hesab olunurdu. Bu da psixi pozuntudur, amma anlaqlı hesab olunur. Bəzən silsilə qatillər hüquqşünas, hakim, bir sözlə göz önündə olan adamlardan da olur. Bu da psixoloji pozuntudur. Ümumiyyətlə bu sahə müəyyəkdir. Təyyarəni qəzaya uğradan şəxs də psixi xəstə olduğu gizlədə bilər. Yuxarıda da qeyd etdiyim ki, ola bilər ki, həmin şəxs psixi xəstə olsa da, heç bir əsəb dispanserində qeydiyyatda olmayıb".

Günəli MANAFLI

Beynəlxalq Bankın səhmlərinin satışı başladı

Martin 29-dan Bakı Fond Borsasında (BFB) “Azərbaycan Beynəlxalq Bankı” ASC-nin səhmlərinin satışı başlanılıb. Qiymətli Kağızlar üzrə Dövlət Komitəsinin bu ilin martın 11-də qeydə aldığı səhm emissiyasına görə, emissiyanın məbləği 100 milyon 17 manat, qiymətli kağızın miqdarı 370 milyon 370 min 371 ədəd, səhmlərin nominal dəyəri isə 27 manatdır.

Cahangir Hacıyev Mərkəzi Banka gətirilir-iddia

Banka gətirilir-iddia

Mərkəzi Bank sədrinin səlahiyyət müddəti bitməyə yaxınlaşdıqca, onunla bağlı təqdimat hələ də parlamentə göndərilməyib; Elman Rüstəmovun yerinə Cahangir Hacıyevin gətirilməsi biləcəyini mümkün edən mühüm səbəblər nədir?

vəzifəsindən istefa verən Cahangir Hacıyevlə bağlı da müəmma davam edir. Bəzi ekspertlər bildirirlər ki, C.Hacıyev istefası dövlətə məxsus olan səhmlərin özəlləşdirilməsi və bankın yenidən strukturlaşması ilə əlaqədar ola bilər. C.Hacıyevin istefasına səbəb kimi Beynəlxalq Bankın problemlili kreditlərinin həcmindən artıq şişməsi də göstərilir. Belə ki, bu problem manatın devalvasiyasından sonra xüsusilə təhlükəli həddə çatıb. Başqa bir iddiaya görə isə C.Hacıyev özəlləşmə ilə bağlı prosesi isti baxmayıb. O, defaflarla mətbuata açıqlamalarında

da bildirib ki, bu prosədə tələskənliyə yol vermək olmaz. C.Hacıyevlə bağlı daha sensasion xəbər isə onun artıq səlahiyyət müddəti bitən Mərkəzi Bankın sədri Elman Rüstəmovun yerinə gətirilə biləcəyi ilə bağlıdır. 63 yaşlı Elman Rüstəmov ilk dəfə 1995-ci ilin yanvarında Milli Bankın (Mərkəzi Bankın) İdarə Heyətinin sədri vəzifəsinə təyin edilmişdi. Daha sonra o, 2000 və 2005-ci illərdə yenidən 5 il müddətinə Milli Bankın İdarə Heyətinin sədri vəzifəsinə təsdiqlənib. Sonuncu təyinat 2010-cu ilin aprelinde baş tutub. 2010-cu il aprelin 6-da prezi-

dent İlham Əliyevin sərəncamı ilə Elman Rüstəmov daha 5 illiyə Mərkəzi Bankın İdarə Heyətinin sədri təyin edilmişdi.

Cahangir Hacıyevin Elman Rüstəmovun yerinə gətirilməsi biləcəyi barədə xəbəri real hesab edənlər də, bunun əksini düşünənlər də var. Belə ki, onun Mərkəzi Bank rəhbərliyinə gətirilməsi ehtimalı doğrudursa, o zaman C.Hacıyevin niyə “səhhətə” ilə bağlı istefaya getməsi sualı meydana gəlir.

C.Hacıyevin Mərkəzi Banka rəhbər gətirilməsi ilə bağlı xəbərin gerçək olub-olmadığını düşünənlər isə sabiq bankirin hakimiyyətdə müəyyən güc mərkəzlərinə bağlılığına, ele-

Gedək üzü küləyə...

Hüseynbala SƏLİMOV

Desəm ki, bayram günlərindəki televiziya verilişlərindən yadımda yalnız bəstəkar Elza İbrahimovaya həsr olunmuş veriliş qaldı, güman ki, səhv etməm. Bu bəstəkar ölkəmizin sayılıb-seçilən, bir-iki nəğmə bəstəçisindən biri olub...

Bəlkə də bu veriliş təkrar idi, ya da ilk dəfə olaraq efirə girdi. Mənim üçün bu, fərq etmir. Özümü yalnız iki şeyə görə qınaya bilərəm... Niyə həmin tədbiri canlı olaraq seyr etməmişəm?! Əgər veriliş təkrar idisə, niyə mən onun ilk translyasiyasını nəzərdən qaçırmışam?!

Bəli, onun mahnlılarının hamısı gözəldir. Amma çox düz deyiblər ki, mahnı üç qəlbin - şairin, bəstəkarın və müğəninin ürəkləri bir döyünəndə gözəl alınır...

Bu baxımdan Flora xanım Kərimovanın ifası tamam başqa aləm idi. Adam elə bil qanad çalıb başqa bir dünyaya uçurdu...

Bunları niyə görə yazıram? Baxıb görürsən ki, həyatda əbədi olan şeylər də var. Onlardan biri də sənətdir. Xoşbəxt o insandır ki, belə əbədliliklərin sayını artırır, xoşbəxt o insandır ki, onun sənəti var...

Xoşbəxt həm də o insandır ki, həmişə üzü küləyə gedir. Elə mahnıların da biri belə adlanırdı - “Gedək üzü küləyə”...

Külək səmimdə getmə, səmt küləyi tutmaq elə də çətin deyil. Bunu hamı bacarır, çətinini üzü küləyə doğru getməkdir. Bəlkə də bu musiqi və ya bu sözlər mənə ona görə xoş gəldi ki, neçə illərdir biz hamımız üzü küləyə doğru gedirik...

Bu yolda bircə dəfə belə olsun “Külək, niyə belə əsirsən, külək?” demədik. Səbrlə, mətinliklə bu yolu getdik. İndi də ötən ilin yekununu və yeni ilin işə başlanacağını necə var, qeyd etdik...

Bayramlar bitdi və gündəlik həyat başladı. Bu gündəlik həyat bizə nə vəd edir və bizi hara çəkir?

Bu il parlament seçkisi ilidir. Gərək, hər dəfə bunu yada salmaq ki, yaddaşımız paslanmasın...

Ümidlər böyük deyil. Amma böyük ola da bilər... Demirəm ki, bu, yalnız bizdən asılıdır. Yox, bizdən asılı olmayan məsələlər də var. Amma əyaltələrə gedirsən, söz siyasətə gələndə insanlar dərhal soruşur ki, sən Allah, filankəsler haradadır? Niyə görünmürsən?!

Adam deməyə söz tapa bilmir. Deyə bilmirsən ki, filankəsler ona görə görünür ki, onların görünməsi demək olar ki, yasaqdır. Amma o filankəslerin özündə də bir tərər olmalıdır. Oturub gözləyirlər ki, televiziya və ya qəzetlər gəlib bizi axtarıb göstərsinlər və yaxud da nəse yazsınlar-acı olsa da, bunu etiraf etməyə məcburduq...

Müxalifətdə yer üstündə azacıq dava düşən kimi özlərini elə aparırlar ki, sanki kimsə bunların mülkiyyətini elindən almaq istəyir. Partiyalarını təkcə hakimiyyətdən qorumurlar, gənclərdən, yeni insanlardan və hətta cəmiyyətdən də qoruyurlar...

Amma indi demək istəyirsiniz ki, budur, partiya sizindir, nəse bir iş görə bilirsinizmi? Nəyəsə reaksiya göstərə, nəyisə dəyişə bilirsinizmi? Yox, heç nə yoxdur...

Bilirəm, parlament seçkisi bitəndən sonra yenə deyəcəklər ki, qələbəmizi oğurladılar. Amma hətta mən də artıq buna çətinliklə inanıram. Bəli, demirəm ki, hakimiyyətin reytingi kəllə-çarx vurur. Yox, belə deyil...

Amma müxalifətdən də danışan yoxdur, ən azı ona görə ki, o, real olaraq görünmür, mövcud deyil. Bir az əvvəldə ərz etdim ki, insanlar elə hey soruşur ki, bəs filankəsler haradadır?

Ona görə də daha köhnə sözlər, bəyanatlar elə də inandırıcı görünmür. Elə bu səbəbdən də müxalifət desə ki, bəli, seçkini biz uduşduq, mən buna da inanmıram, çünki seçkini udan qələbəsinə də elində saxlar...

Əgər seçkidə müxalifətə yüz minlərlə insan səs versəydi ona həmin kütlənin heç olmasa, əlli minini seçki saxtəkarlıqlarına etiraz üçün aksiyalara çıxarmağa kim və nə mane olardı? Amma heç vaxt belə olmadı və yaxud da istəmədilər ki, “qələbə”lərini gerçəkliliyə çevirsinlər...

Fəqət, mən istəməmək məsələsinə bir o qədər də inanmıram. Bu, heç vaxt mənə inandırıcı görünməyib. Daha düzünü, daha dürüstü bu olardı ki, etiraf edəsən ki, nə hakimiyyətin, nə də müxalifətin elə bir reytingi yoxdur...

Hakimiyyətin işi asandır, onun həmişə 30-40 faiz stabil səsi var, çünki ölkədə vəziyyət hələ tamamilə bərpa da deyil...

Amma müxalifətə gələndə... Əvvəldə bir “Gedək üzü küləyə...” cümlesini yazdıq. Küləyə qarşı getməyin də bir pis cəhəti var. Eşitmirsən və eşidilmirsən. Ona görə də adam tamamilə bədbin olur. Düşünürsən ki, onsuz da nə yazsan da, nə desən də, eşidilməyəcəksən...

Tofiq Yaqublunun müraciətinə hüquq müdafiəçilərindən cavab gəldi

Səadət Bənəyarlı: “Əgər işçi Qrupunu tərk etməyimlə bütün problemlər həll olursa, bu dəqiqə çıxaram”

Novruz bayramı ilə əlaqədar ölkə başçısı tərəfindən imzalanan əfv sərəncamı ətrafında söz-söhbətlər bitmir. Musavat başqanının həbsdəki müavini Tofiq Yaqublu işçi Qrupunda təmsil olunan hüquq müdafiəçilərini qurumu tərk etməyə çağırır. Başqan müavinini fikirlərini belə əsaslandırır: “Artıq neçənci dəfədir ki, onların siyasi məhbuslarla bağlı tələblərinə məhəl qoyulmur”.

Adları çəkilən hüquq müdafiəçilərinin bununla bağlı mövqelərini öyrəndik. Novella Cəfəroğlu ölkə xaricində olduğuna görə qayıdanda müraciətə cavab verəcəyini bildirdi. Arzu Abdullayeva başqan müavininin fikirlərinə hörmətlə yanaşdığını söylədi: “Tofiq bəyə hörmətim var. Daimi əlaqələrimiz olub. Onu başa düşürəm ki, bu bir etirazdır. Onlar dar çərçivədə oturub, həqiqətin mahiyyətini bilirlər. Əgər biz işçi Qrupunu tərk etsək, mənfi nəticələri ola-

caq. Bu təkcə Tofiq bəyin taleyi deyil. Bir il idi ki, işçi Qrupunun bərpası olumasına çalışırdıq. Bu, Avropa Şurasının baş katibi Torbörn Yaqlandın təşəbbüsüdür. Onu da pis vəziyyətdə qoyuruq. Buna görə işçi Qrupunu tərk etsək, ağılsızlıq olardı. İşçi Qrupunun normal işləməsi bizə pis təsir edir. Amma bu, o demək deyil ki, qurum işləmir. Görüşlərimiz daim davam edir. Həqiqət odur ki, ölkəmizdə vətəndaş cəmiyyətinə qarşı təzyiqlər var. Biz istədiyimiz za-

Səadət Bənəyarlı

man hakimiyyət nümayəndələri ilə görüşə bilirik. Martda istədiyimiz əfv olmadı və çox məyus olduq”.

Mirvari Qəhrəmanlı İşçi Qrupunu tərk etmək barədə

düşünmədiyini qeyd etdi: “Tofiq bəyə çox hörmət edirəm. Amma hələlik bu haqda düşünməmişəm. Düşünməmişəm, məsləhətləşməmişəm, arqumentlərə söykənməmişəm qərar qəbul etməmişəm. Hansısa bir quruma daxil olanda, yaxud ordan istefa verəndə həmişə qərar rəhbərlik etdiyim təşkilat üzvləri ilə məsləhətləşirəm. Ona görə ki, mən məmur deyiləm, insan hüquqlarının müdafiəsi ilə məşğul olan ictimai təşkilat rəhbəriyəm. Yəni təşkilat bir özü və papkamandan ibarət deyil ki, istənilən quruma daxil olub və təklif olanda o qurumdan çıxım”.

Müraciətdə adı qeyd olunan daha bir hüquq müdafiəçisi Səadət Bənəyarlı İşçi Qrupunu tərk etməyin çıxış yolu olmadığını bildirdi: “Tofiq Yaqublunun müraciətini yaxşı anlayıram. Onların gözləntiləri işçi Qrupundan böyükdür. İstədik ki, böyük əfv olsun. Öz adıma deyə bilərəm ki, əgər işçi Qrupunu tərk etməyimlə bütün problemlər həll olursa, bu dəqiqə qurumu tərk edərdim. Amma bilirəm ki, bu, çıxış yolu deyil. Yenə də dialoq üçün bir müstəvidir. Əlimizdən gələni etməyə çalışınq”.

□ **Cavanşir ABBASLI**

Təqaüd yaşına çatanlar

Azər RƏSİDOĞLU

Lap az qaldı. Bu dəfə bəhanə üçün heç bir əsas olmayacaq. Qarşıdan gələn parlament seçkilərində iqtidar opponentləri bir daha oyundan kənar vəziyyətə düşərlərsə, artıq "hədəfimiz prezident seçkiləridir" deməyə imkan qalmayacaq.

Unutmaq olmaz ki, növbəti, 2018-ci il seçkilərində hazırkı liderlərin əksəriyyəti artıq təqaüd yaşında olacaq. Təqaüd yaşına çatanların "daha maraqlı olacaq növbəti ili" və ya "yeni dalğa"ni gözləməyə sadəcə təqətləri qalmayacaq. Odur ki, tarixə məğlub kimi düşmək təhlükəsi də mövcuddur.

Sözde nikbin olan, ən müxtəlif klan və məxfi orqanlarla əməkdaşlıq edən, yaxud bu istiqamətdə istifadə müddətləri çoxdan bitən insanların da ortalıqda dolaşmaq fəaliyyətləri yekunlaşmaq üzrədir. 2015-ci il yalnız yalançı nikbinliyin və qaragürühuğun sonu deyil, eyni zamanda artıq 30 il siyasətdə olan və "məğlubiyyət sindromu"ndan xilas ola bilməyənlərin ən azı yaşına görə əməkli olmaq dönməlidir. Tarixə məğlub kimi düşmək kimlərinə alın yazısıdırsa, özlərini illər boyunca prinsipial kimi təqdim edən bəzilərinin isə agent kimi de-şifrə olunmasının zamanıdır.

Vaxta çox az qalıb. Parlament seçkilərinin nəticəsi amansız ola bilər. Odur ki, dünyada gedən proseslərin Azərbaycana transferini gözləmək yox, bu prosesləri ölkəmizdə yaratmaq lazımdır. Fors majora ümid bəsləmək yox, belə vəziyyəti yaratmaq vacibdir. Qonşu Gürcüstan az qala artıq ikinci dəfədir ki, "qızılgül inqilabı"na hazırlaşır. Ermənistan qaynayıb. Türkiyə müxalifəti nələrsə dəyişməyə cəhd göstərir. Ukrayna, Rusiya demokratları ölüm-dirim savaşına qalxmağa hazırlaşır. Azərbaycan demokratiyası isə hələ də kiçik intriqalar içində boğulur.

Burada söhbət yalnız inqilabi şüarlarla silahlanmaqdan deyil, eyni zamanda hakimiyyətə komandada olan insanların bir qisminə zəruri müttəfiqləri görməkdən gedir.

İnsanları "Yaxın Şərq variantı"nın Azərbaycanda yaşanacağı ümidi ilə gerçək mübarizədən yayındırmağın mahiyyəti yəqin ki, arxivlər açıldıqdan sonra bəlli olacaq.

Bu barədə bütün gerçəklikləri yazmaq hələ mümkün deyil.

Bu gün sadəcə səthi təhlillə kifayətlənmək lazım gəlir. Azərbaycanı Yaxın Şərq ilə müqayisə edənlər unudurlar ki, ərəb inqilabları ilə Azərbaycandakı proseslərdə oxşar cəhətlər hələki yalnız şərqli olmağımızla bağlıdır. Ən azı ərəb ölkələrində ordu və polis müxalifətin yanında idi. Buna Azərbaycanda nail olmağın mümkünlüyü barədə düşünmək lazım gəlir.

Bu gün ictimai rəyin manipulyasiya edilməsi belə bir fikir formalaşdırıb - müxalifət iki yoldan birini seçmək zorunda: ya da proseslərin taleyi seçkilərdə həll olunmalıdır, ya da seçkilərdə səsələrinin oğurlandığını sübut edən protest eloktoratı seçkinin səhəri günü MSK-nı qərarına yenidən baxmağa vadar etməlidir. Bir sözlə, ya "ərəb baharı", ya "Ukrayna variantı".

Yaranmış vəziyyətdə "ərəb baharı" real görünür. Bunun geosiyasi səbəbləri ayrı məqalənin mövzudur. Daxili amillər isə yuxarıda da qeyd etdiyimiz kimi, ordunun və güc nazirliklərinin müxalifəti dəstəkləməməsidir. Digər tərəfdən, "ərəb baharı" zamanı xalqı birləşdirən bir amil mövcud idi - "cümə namazı" etirazçıları birləşdirmək gücündə idi. Azərbaycanda isə belə birləşdirici amil hələlik mövcud deyil. Odur ki, müxalifətin uğura imza ata bilməsi üçün "Ukrayna variantı"na ümid bəsləmək lazım gəlir. Uğurlu beynəlxalq danışıqlar aparılarsa, hakimiyyətin ssenarisini təkrarlamaq planının qarşısını almaq da mümkündür. Lakin Ukraynada Qərb açıq şəkildə demokratiyanın yanında oldu. Azərbaycanda isə bu müşahidə edilmir. Digər tərəfdən, son Ukrayna inqilabı bu ölkəni parçaladı və qanlı olaylara səbəb oldu. Proseslərin belə gedişatı Azərbaycan hakimiyyətini insanları özünün sabitliyini yeganə zəmanətçisi olduğuna inandırmağa cəhd göstərməsi ilə sonlandı.

Deməli, adicəkilən hər iki variant orta statistik Azərbaycan vətəndaşı üçün keçərli deyil. Başqa variantlar üzərində düşünmək lazım gəlir.

Müxalifət mitinqlər taktikasına üstünlük verir. Lakin unutmamaq lazım ki, protest eloktoratının məyusluq və inamsızlıq içində olduğu, müxalifətin bütün resurslardan məhrum edildiyi bir zamanda aksiyaların kütləvilinə ümid bəsləmək də lazım gəlmir. Yaxın ölkələrin tarixi də göstərir ki, kütləvilinin təmin olunmadığı bir zamanda da köklü dəyişikliyə nail olmaq mümkündür. Səmimi olmaq yetərlidir...

Milli-azadlıq hərəkatının liderlərindən biri, Azərbaycan Milli Dövlətçilik Partiyasının sədri, hazırda həbsdə olan Nemət Pənahlının səhhəti günbəgün pisləşir. Qobustan həbsxanasında cəza çəkən partiya sədrinin ailəsi də acınacaqlı durumda yaşayır.

Nemət Pənahlının həyat yoldaşı Həcər Pənahlı N.Pənahlının və ailəsinin durumu haqda "Yeni Müsavat"a danışarkən dedi ki, çıxılmaz duruma üzleşiblər: "Nemət bəyin həbsdə olduğu bu dönmə bütün ailəmiz üçün bambaşqa bir səhifədir. Ailəlikcə, bu 4 il yarımda çox şeylər yaşadıq. Bu müddət həyatımızda elə izlər buraxdı ki, izah etmək belə çox çətin olardı. Amma biz iman əhliyik. Hər bir insanın yaşadıklarında bir ilahi təqdirin olduğuuna inanırıq və səbir edirik. Xüsusilə, Nemətin ata-anasının qəlb krizisindən dünyalarını dəyişmələri, onların ardınca mənəm atamın - Nemətin ən əziz dostunun vəfatı, ona doğma adamlarının dəfnlərində iştirak etməyə imkan verilməməsi bizə bir zülm idi. Nemətin həbsxanada yaşadığı ailəmizə, onun övladlarına necə təsir edib, izah etmək belə çətinidir".

- Sizcə, Nemət bəyə qarşı bu qədər aqressiv münasibətin səbəbi nədir?

- Tarix boyu Nemət kimi insanlara qarşı münasibət birmənəli şəkildə aqressiv olub. Nemət haqq aşiqidir. Yaşadığı müddətdə həmişə haqqın tərəfində olub. Gördüyü haqsızlığa heç vaxt laqeyd qala bilməyib. Siyasi səhnəyə gəldiyi gündən də ona qarşı münasibət aqressiv olub. Sovet hökumətinin də həbsxanasında yatıb, Türkiyə, İran zindanında da. Bunu bütün cəmiyyət bilir. Hazırda da müstəqilliyinin qazınmasında bütün gəncliyini fəda etdiyi azad Azərbaycanın zindanında məhbəs həyatı yaşayır. Özü də ən ağır şəraitdə. Onun haqqında çox vaxt haqsız fikirlər səslənib. Guya arxasında hansısa qüvvələr durur. Hətta həbs olunanda evimizdə aparılan axtarış da açıqca onu göstərirdi. Amma qəti şəkildə deyirəm, o, bu günə qədər, kimi müdafiə edibse, bunun sadəcə doğru olduğunu düşündüyü üçün edib, arxasında da Allahdan başqa heç kimin varlığını qəbul etməyib.

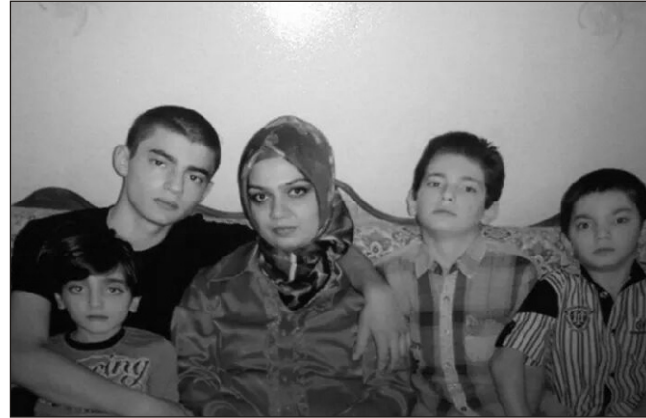
- Tez-tez səhhətindən şikayətlənir. İndi necədir?

- Səhhətində ciddi problemlər var. Şəndə onu lap pis gördüm. Şəkərdən əziyyət çəkir, böyrəklərində problem var. Onun saxlandığı şərait tez-tez şəkər xəstəsi üçün ölüm deməkdir. Qobustan həbsxanasının həm saxlanma şəraiti çox ağırdır, həm də psixoloji olaraq oradakı durum insana çox pis təsir edir. Energetik baxımdan oranın aurası çox ağırdır. Görüş yeri dörd-qat

"Nemət Pənahlının 6 övladı əzab içərisində yaşayır"

Həcər Pənahlı: "O həbs olunanda balaca oğlumuz birinci sinfə təzəcə gedirdi, dünyada ən böyük arzusu atası ilə məktəbə getməkdir"

Şəkər xəstəsi olan "azadlıq aşiqi"nin həyatı təhlükədədir; partiya sədrinin ailəsi acınacaqlı durumda yaşayır

barmaqlıqlar arasındadır. Təsəvvür edirsiniz, uşaqlar orada hər dəfə atalarını görəndə nə hiss keçirirlər.

- Övladlarınızın vəziyyəti necədir?

- Onlar da, təbii ki, atalarına görə çox sarsıntı keçirirlər. Balaca oğlum birinci sinfə təzəcə gedirdi Nemət həbs olunanda. İnanırsınız ki, dünyada ən böyük arzusu atası ilə məktəbə getməkdir. Böyük qızım Qafqaz universitetini keçən il bitirib, ərəbşünasdır. Təbii ki işsizdir. Böyük oğlum ikinci kursda oxuyur, Sumqayıt Dövlət Universitetində. 18 yaşı var. 14, 12, 10 yaşlarında 3 oğlumuz və 13 yaşında bir qızımız daha var, onlar da orta məktəbdə təhsil alırlar.

- Nemət Pənahlı ölkə başçısına azadlığa çıxması üçün müraciət etməyib. Onun əfv yazmasını istərdinizmi?

- Mən, ümumiyyətlə, Nemətin tek bu yox, bütün mövzularda qərarlarına həmişə hörmətlə yanaşmışam. Ərizə yazmaq və ya yazmamaq onun şəxsi qərarıdır. Mən heç vaxt ona öz rahatlığım və ya qayğısız həyat yaşamağım üçün heç bir təzyiq göstərməmişəm. Heç buna cəhd də etməmə. Neməti kifayət qədər

konkret Nemətin həbsdən azad olunmasına, bu bir yuxumu olacaq, ya nəse başqa bir şeymi, deyə bilmərəm, amma əminəm ki, bu bir sınaq dönmədir və hər şeyin bir sonu olduğu kimi bunun da sonu var.

- Nemət bəyin övladlarına vəziyyət etdiyini açıqladınız. Buna səbəb nədir?

- Nemət elə azadlıqda olanda da bunu edirdi. Kimin nə zaman dünyadan köçəcəyi

bəlli deyil. Çalışdı ki, bacardığı qədər övladlarının ruhuna qorxmazlıq, ləyaqət, əxlaq hissələrini yeritsin. Ona görə də onlara uzun-uzadı söhbətlər edirdi. Həbsdən əvvəl həbs olunacağını bildirdi. Bunu da onlara demişdi. Yəni bir növ buna uşaqları hazırlamağa çalışırdı.

Həcər Pənahlı dedi ki, Milli Azadlıq Hərəkatında böyük rol oynayan Nemət Pənahlının bu gün bəlli əqibətlə üzleşməsi, diqqətdən kənar qalması yaxını deyil, bir vətəndaş kimi onu incidir:

- Söhbət ondan getmir ki, mən, sadəcə, Nemətə qarşı olan laqeydiyyə acıyıram, əsla. İnanın ki, mən daha çox düşüncüm ki, niyə mənim xalqım belədir. Yəni Milli Azadlıq Hərəkatı zamanı Azadlıq meydanında "Biz ölərik, Neməti tek qoymarıq" deyən milyonlarla insan vardı. Bu gün Nemətin 6 övladı əzab içində yaşayır, sözün əsl mənasında əzab içində. Nemət Pənahlı Azərbaycanın Milli Azadlıq tarixinə möhürünü vurmuş, ömrünü həsr etmiş bir insandır. Necə oldu ki, kimse nə onun özünün, nə də övladlarının taleyi ilə maraqlanmadı. Kimse səsinə çıxarmadı. Bu qədər ağır cinayətkar idimi Nemət Pənahlı? Nə qədər acı da olsa, bu bir həqiqətdir ki, biz bir millət olaraq nə qədər üstün cəhətlərə malik olsaq da, tarix boyu ürəyini yandıran yolumuza işıq tutan insanların üstündən adlayıb keçmişik və bu cəhət bizim ən böyük qüsurlumuzdur. Amma yenə də sözümlə Allahın adı ilə tamamlayaraq sualınıza tam olaraq belə cavab verərdim. Bəşər fanidir və keçicidir. Fani və keçici olanın etibarı olmaz. Allah bizi faninin deyil, öz nəzərindən salmasını. Mən yoldaş olaraq yox, bir vətəndaş olaraq əminliklə deyə bilərəm ki, Nemət Pənahlı kimi insanlar heç vaxt Allahın diqqətindən kənar qalmazlar.

Q ardaş Türkiyə iyunun 7-də keçiriləcək parlament seçisinə hazırlaşır. Artıq namizədlərin müəyyən olunması üçün ilkin prosedurlar başlanıb. Türkiyə qanunvericiliyinə görə, partiyalardan namizədlər partiyadaxili seçkidən sonra müəyyən edilir. Azərbaycanla hər zaman sıx münasibətləri olan Milliyətçi Hərəkat Partiyası da yaxın aylar üçün bütün gücünü seçkidə uğur qazanmağa yönəlib. İlk sorğular ümidvericidir - sosioloqlar bildirir ki, bu seçkidə MHP səs faizini bir qədər də yüksəldə biləcək. MHP-nin İqdir millət vəkilliyinə namizədi İsa Yaşar Tezəl "Yeni Müsavat"-ın seçki prosesi ilə bağlı suallarını cavablandırıb.

Tanıtm: İsa Yaşar Tezəl əslən Azərbaycan türkdür. 1956-cı ildə İqdirə doğulub. Qazi Universitetinin jurnalistika fakültəsinin məzunudur. 1987-ci ildən TRT-də çalışıb, Ankara radiosunun direktor müaviniyə qədər yüksəlib. TRT-nin strategiya mütəxəssislərindədir. 7 iyun seçkisinə Azərbaycan və Türkiyə üçün strateji önəm daşıyan İqdirə millət vəkilli seçilmək niyyətindədir. İsa Yaşar Tezəl tələbəlik illərindən milliyətçi-ülkücü cameədə təmsil olunur. 80-ci illərdən türk dünyası, özəlliklə Azərbaycanla bağlı bir sıra layihələrin müəllifidir. Azərbaycanın müstəqilliyinin bərpası üçün əsasını Azərbaycan dövlətinin qurucusu Məhəmməd Əmin Rəsulzadənin qoyduğu Azərbaycan Kültür Dərnəyinin tərkibində aktiv fəaliyyət göstərib. Bu gün də qurumun sədr müaviniyədir.

- MHP-nin İqdir millət vəkilliyinə namizədliyinizi irəli sürmüşünüz. Nəyə görə məhz İqdirə seçdiniz? MHP-nin namizədi olsanız, bölgə xalqının sizə səs verməsi şansı nə qədərdir?

- Əslində bu sualları doğulduğum torpaqlara vəfa borcu olan hər ölkücünün düşündüyünü, özünə görə cavablar axtardığını bilirəm. Bizi doğulduğumuz torpaqlar, yaşadığımız şəhərlər şəkilləndirir. Bir şairimiz dedi ki, insanlar böyüdüüyü və yaşadığı şəhərlərə bənzəyirlər. Mən İqdirə doğulmuşam, yaralarım ilk bu küçələrin tozu, daşı deyib. Gecəmi, gündüzümü bu şəhərin havası doldurub. Dostun çiyini, düşmənin qorxusu olmağı bu torpaqda öyrənmişəm. Başımı dik tutmağı, məzlumu qoruyub, zalıma boyun əyməməyi bu yurd öyrədim mənə. Sözümün canı odur ki, mayam bu torpaqların, bu suyun qarışığıdır. Buna görə də İqdir eşqlə, bitməyən bir həyəcanla çəkir məni. Zaman-zaman özümə "İqdirin mənim üçün önəmi nədir" sualını dəfələrlə vermişəm. Hər zaman da cavabım bu olub - sən İqdirin ete, sümüyü dönmüş halısan. Bəli, mən İqdirəm, İqdir də mən. Bir-birinə məhkum iki sevdalıyıq biz. Həyatımın hər anında, hər saatında bu talenin birliyi vardır. Bu məsuliyyət, bu bilinc həyatımın hər dönməsində "mən İqdir üçün nə edə bilərəm" sualı şəkilində qarşıma çıxıb. Ülküçülüym isə bu sevdanın polad kimi möhkəmlənməsinə səbəb olub. Çünki ölküçülüymün nüvəsi Vətən sevgisi, millət sevgisi ailedən,

BİZİMLE YÜRÜ İÇDİR

MHP İqdir Millətvekili A. Adayı

İsa Yaşar TEZEL

"Ötən əsrin 70-ci illərində İqdir əhalisinin 70 faizi Azərbaycan türkləri idi. Son zamanlar, xüsusən 2009-cu ildə MHP bələdiyyə başqanlığı yerini əldən verdikdən sonra bölgəyə çox sayda kürdlər yerləşdirilib. İndi türk-kürd nisbəti 50-50-yədir"

İsa Yaşar Tezəl: "İqdir mənəm, mən İqdirəm"

MHP millət vəkilliyinə aday adayı: "Azərbaycan mənim üçün bir eşqdır; ancaq mən dünyadan gedəndə bitər"

yaxın çevrədən, doğulduğum torpaqlardan, bayrağın altında yaşamaqdan başlayaraq qürur duyduğum ölkəyə qədər uzanır. Bizim ölküçülüymüzün ilk pilləsi torpağımızı sevmək və ona xidmət etməkdir. Mən bunu gördüm, bildim və buna inandım. Buna görə də İqdir üçün nələrdə bilərəm məsləhinin ardınca yeridim. Bu məqsədlə TBMM-də doktor Devlet Bahçelinin sədrlik etdiyi Milliyyətçi Hərəkat Partiyasının bir daşı, İqdirin nəfəsi olmaq üçün yola çıxdım. İqdirin problemlərini də, çözümlərini də bilirəm. Bu sözləri sadəcə bir siyasi fikir, təbliğat olaraq deyil, inanaraq, səmimiyyətlə söyləyirəm. İqdirin ağılı, İqdirin vicdanı olaraq namizədliyimi irəli sürmüşəm. Seçilsəm, problemlərə çözümlər, İqdirin Ankaradakı əli, gözü, dinlənen sözü olacağam. İqdirilər mənə çox sevir və millət vəkilli olaraq görmək istəyirlər. Mən onlara 40 ilimi vermişəm, onlar mənə səslərini verəcəklər. Əminəm ki, bunu istəyərək, sevirək verəcəklər.

- İqdir millət vəkilliyinə necə iddiaçı var, onların xalq içərisində imkanları nə qədərdir?

- MHP-dən namizəd olmaq istəyənlər 11 nəfər var. Xalq içərisində ən çox dəstəyi olan mənəm. Çünki 40 ildir eyni yoldaşım, partiyamın yanındayam. Hər zaman xalqla birlikdə hərəkat etmişəm. Ona görə də mənim siyasətdə örnək göstərilir. Digər namizədlər haqqında bir söz söyləməyi doğru saymıram. Onlar mənim dostlarımlar və partiya yoldaşlarımdır. Biz bu seçkini birlikdə qazanacağıq.

- İqdirə toplu halında Azərbaycan türkləri və kürdlər yaşayır. Necə millət vəkilli yeri var, hansı topluluğun səsi daha çoxdur, azərbaycanlılar bir olmasalar, vəkilisiz qalma ehtimalları varmı?

- İqdirə 2 millət vəkilli seçiləcək. Ötən əsrin 70-ci illərində İqdir əhalisinin 70 faizi Azərbay-

"Bizim ölküçülüymüzün ilk pilləsi torpağımızı sevmək və ona xidmət etməkdir. Mən bunu gördüm, bildim və buna inandım"

can türkləri idi. Son zamanlar, xüsusən 2009-cu ildə MHP bələdiyyə başqanlığı yerini əldən verdikdən sonra bölgəyə çox sayda kürdlər yerləşdirilib. İndi türk-kürd nisbəti 50-50-yədir. Əgər millət vəkilliyini qazanmasaq bu rəqəm bizim əleyhimizə inkişafda davam edəcək. Biz olmasaq, azərbaycan türkləri olaraq seçimi uduzacağımız şübhəsizdir. Onsuz da bizi bölmək istəyirlər. AKP-dən də türk namizədi irəli sürülse, o zaman işlərimiz daha da çətinləşəcək. Ancaq mən millətimdən ümidliyəm. Onlar bu oyunlara getməyəcək, səslərini MHP-yə verəcəklər. Parlamentdə mütləq bizdən birimiz olmalıyıq.

- Son bələdiyyə seçkisinə MHP İqdirə qazana bilmədi. Bu sonuc partiyada müzakirə edildi mi? Bölgəni TBMM-də MHP-nin təmsil etməsi üçün stratejiyə hansı dəyişikliklər edildi?

- Təbii, müzakirə edildi. Düşünürük ki, biz namizəd məsləhsində düzgün seçim etməmişdik. O, seçki dönməsində uğurlu

kompaniya qura bilmədi. Son seçkidə iki kürd, bir Azərbaycan türkü namizəd vardı. Həmin şəxs qüvvəsinə qədərindən artıq əmin oldu və ciddi çalışmadı. Beləliklə MHP seçkini uduzdu. Bütün partiya bu fikirdədir ki, biz düzgün seçim edə bilməmişdik. İnanıram ki, bu seçkidə MHP doğru qərar verəcək.

- İqdirin sərhəd qapısı olaraq Türkiyə-Azərbaycan əlaqələrində yerini necə görürsünüz?

- Məncə, bu imkan yetərincə dəyərləndirilməyib. Bu sərhəd qapısından ölkələrin heç biri mümkün faydaları əldə edə bilmir. Başqa bölgələrin insanları bu qapıdan bizdən daha çox yararlanırlar. Buna təəssüf edirik. Mən millət vəkilli seçilsəm, Türkiyə-Azərbaycan münasibətlərinin inkişafı üçün ciddi əmək sərf edəcəm. Münasibətlərin ən üst səviyyəyə çıxması üçün həm partiyada, həm də TBMM-də səylərimi əsirgəməyəcəm, 4 il boyunca həm Türkiyədə, həm də dünyada Azərbaycanın haqq səsi olacağam. Mən iki ölkə arasında münasibətlərin daha da möhkəm-

lənməsi üçün illərdir çalışan millət vəkilli və MHP sədrinin müavini Atilla Qayanın xidmətlərini də vurğulamaq istəyirəm. O, uzun bir dönmədə parlamentdə Azərbaycanın maraqlarının təmsilidir. Seçilsəm, Atilla bəylə bərabər hər iki ölkəsinə daha uğurlu işbirliyi üçün çalışacağam.

- Millət vəkilli seçilsəniz, Azərbaycana, onun siyasi palitrasına münasibətiniz necə olacaq? Kimin yanında yer alacaqsınız? Azərbaycanın indiki hakimiyyətinə hansısa neqativ münasibət bəsləyirsinizmi?

- Mən Azərbaycanı bir bütöv olaraq görürəm. Bakıda yaşayıram, iç siyasətdə bəlkə də tərəf tutardım. İndiki halda, bu, doğru olmazdı. Türkiyə Böyük Millət Məclisində işə tarixi vətənimin, onun iqtidarının, hər bir insanın səsi olmağa çalışacağam. Öncəliyim Dağlıq Qarabağ və işğal altındakı torpaqların, Azərbaycan türklərinə qarşı erməni tərəfindən həyata keçirilən soyqırımın Türkiyə ictimaiyyətinin, dövlətinin, iqtidarının hər zaman gündəliyində olmasını təmin etməkdir. Nə qədər qarşılıqlı əlaqə olsa da, həтта Türkiyədə, onun mediasında və başqa quruluşlarında da erməni yanlıları, dəstəkçiləri var, yaqın bundan sonra da olacaq. Azərbaycanın səsi olacaq Türkiyə millət vəkilləri üçün sərhəd və təmas xətti Ankara, TBMM-dir. Onu dəqiq bilirəm ki, bu mövzulara - Dağlıq Qarabağ və Azərbaycanı təhdid edən erməni iddialarına - rəsmi və müxalif Bakının münasibəti bütünlüklə eynidir, üst-üstə düşür. Bu baxımdan, mən Azərbaycanın iqtidar təmsilçiləri ilə də, müstəqil və müxalif millət vəkilləri ilə də gələcəkdə birgə fəaliyyət göstərə biləcəm, Azərbaycanımı bir tutan, bütöv göstərən mövzu və çalışmaları məşğul olacam.

- Seçicilərə ən önəmli mesajınız nə olacaq? Siz az qala 40 ilinizi MHP-yə vermiş siyasətçisiniz. Partiya sizin namizədliyinizi irəli sürsə, seçilmə şansınız necə dəyərləndirirsiniz? 40 illik fəaliyyətin sonu sevinc olacaqmı?

- Rəhmətlik Başbuğumuz Alparslan Türkeşin "ölküçülüymüz türk millətini ən qısa yoldan, ən qısa zamanda modern sivilizasiyanın ən üst səviyyəsinə yüksəltmək, xoşbəxt, firavan halda getirmək, bağımsız, özgür, öz haqlarına sahib bir həyata qovuşdurmaq" sözünü ölkü ocaqlı illərimdən ürəyimə yazmışam. Bu sözləri siyasi həyatımın bir hədəfi, andı olaraq qəbul edirəm. Bu hədəfə çatmaq üçün öncə bölgəyə, sonra ölkəyə hansı partiyadan olursa-olsun, milli və mənavi dəyərlərə sahib çıxanları MHP-nin çatısı altında birləşməyə çağırıram. İqdirin bölünməz, Böyük Türkiyənin xoşbəxt və inkişaf etmiş sərhəd şəhərinə çevi-

rəcəyimizə inandığım üçün, İqdirin geopolitik mövqeyini iqdirlərə iş və aş qaynağına çevirərək bölgədəki işsizlik və çarəsizliyə çözümlər bularaq, İqdirin örnək bir şəhərə çevirəcəyimizə inandığım üçün, İqdirin illərdə arxa plana keçirilmiş, gözdən düşmüş, infrastruktur problemlərinə, sosial və iqtisadi sıxıntılara çözümlər olduğu və bu çözümləri birlikdə dəf edəcəyimizə inandığım üçün, ölkəmizin ulusal yatırım və inkişaf investisiyalarından daha çox pay ala biləcəyimizə inandığım üçün; dörd bir tərəfi siyasi qlobal ssenarilərlə yanğın yerinə çevrilmiş ölkəmizin İqdir cəbhəsinin həmsəhərlilərlə qura biləcəyimizə inandığım üçün, bölünməyə, xəyanətlərə gur bir səsle "Dur!" deməyin zamanının gəldiyinə inandığım üçün, Türkiyə Böyük Millət Məclisində İqdirin səsi ola biləcəyimizə inandığım üçün, bölünməz, güclü, bölgəsində təsirli, qlobal siyasətdə sayılan böyük Türkiyənin, partiya sədrimiz Devlet Bahçelinin liderliyində qurulması üçün, namizəd olsam, mütləq qazanacağım üçün İqdirə seçkiyə qatılacağam. Onu da bildirim ki, MHP-nin bölgədən indiyə qədər aldığı səslərdən daha yüksək səs alacağıma əminəm. İnanıram ki, 40 illik mücadiləmin sonu sevincə bitəcək və mənim sevincim Azərbaycanın sevinci olacaq.

- Gələcək seçkini Türkiyənin yazın gələcəyi açısından necə dəyərləndirirsiniz?

- Türkiyədə AKP iqtidarı gələcək, MHP iqtidarı gələcək. Bu da Türkiyəmizin daha güclü olmasını təmin edəcək, türk millətinin yenidən yüksəlişinə yol açacaq. Biz türk cümhuriyyətləri ilə daha sıx əlaqələr qurulmasını tələfədarıyıq. Türkiyə tək vətən, tək bayraq, tək millət, tək dil inanclarımıza yenidən bağlanacaq. Bölgənin ən güclü dövləti olacaq.

- MHP bu seçimlərdə yeni bölgələr qazana biləcəkmı?

- Təbii, yeni şəhərlərdən millət vəkilli seçilmək partiyamızın əsas hədəflərindədir. Düşünürəm ki, xalqın dəstəyi ilə sayımız TBMM-də indikindən daha çox olacaq.

- Uzun illərdir Məhəmməd Əmin Rəsulzadənin qurduğu ocaqda - Azərbaycan Kültür Dərnəyində fəaliyyət göstərirsiniz. Dərnəkinizin millət vəkilliyinə namizəd olmağınız necə yanaşır? Bu, Türkiyə ilə Azərbaycanı nə qazandıra bilər? Seçilsə, Kültür Dərnəyi ilə münasibətlərinizi necə qurmağı düşünürsünüz?

- Azərbaycan Kültür Dərnəyi məni qiymətləndirir və dəstəkləyir. Millət vəkilli olduğdan sonra da bu yöndə işlərim davam edəcək. Azərbaycan mənim üçün bir eşqdır. Bu eşq yalnız mən dünyadan gedəndə bitər.

□ **Aygün MURADXANLI**

"Rəhmətlik Başbuğumuz Alparslan Türkeşin "ölküçülüymüz türk millətini ən qısa yoldan, ən qısa zamanda modern sivilizasiyanın ən üst səviyyəsinə yüksəltmək, xoşbəxt, firavan hala gətirmək, bağımsız, özgür, öz haqlarına sahib bir həyata qovuşdurmaq" sözünü ölkü ocaqlı illərimdən ürəyimə yazmışam"

Liderin xırdaçılığı

Zamin Hacı
 zaminhaci@gmail.com

Mən

Milli Şuranın 15 mart mitinqində iştirak edirdim, imkan olsa 5 aprel mitinqinə də bir vətəndaş kimi qatılacağam. Çünki mitinqin şüarlarını ("Talana son qoyulsun", "Siyasi dustaqlar buraxılsın" və sairə) dəstəkləyirəm. 15 martda AXCP üzvü, köhnə dostum Sahib Kərimli mitinq meydanını əhatə edən çoxqatlı binaları göstərərək maraqlı bir müşahidəsini diqqətimə çatdırdı: "Fikir ver, eyvanlarda bir nəfər də yoxdur. Nə qədər bu adamlar eyvana çıxmayıblar, nəse alınmayaacaq".

Doğrudan da "İnşaatçılar" metrosu yaxınlığında, "Məhsul" stadionunda keçirilən lap ilk mitinqlərdə eyvanlara çıxan, mitinqə baxan xeyli insanlar olurdu. Bəs onlar indi hardadır? Sən demə yerli icra hakimiyyəti orqanları, polis, xüsusi xidmətlər həmin binaların sakinlərinə mitinqlər vaxtı eyvanda görünməmək, etiraza hər hansı dəstək verməmək haqda xəbərdarlıq edibmiş. İnsanları qorxudublar. Bu sirri mənə Sahib bəy açdı. Qorxu üzündən adamlar mitinqə hətta pəncərə şüşəsi arxasından baxmırlar.

Cəmiyyətdəki bu qorxunu götürmək üçün etiraz hərəkatı liderlərindən, indiki halda konkret yazsam Cəmil Həsənlidən çox şey asılıdır. Cəmil müəllim son illərdəki cəsur çıxışları ilə xalqın ürəyində isti yer tapıb. Və elə deyəsən bu istilik də onu bir az arxayınlaşdırıb. Açıq, Cəmil bəyi, Milli Şurana haqlı-haqsız döyəcəyənlərin çox olduğu vaxtda bu qeydləri "yazım-yazmayım" deyərək çox düşündüm, ancaq axırda qərara gəldim mütləq yazmaq lazımdır. İstəsələr dost tənqidi kimi qəbul edəsənlər, istəsələr beynəlxalq sionist qüvvələrin, irticaçı rejimin, nə bilim, Fəzail Ağamalının sifarişi saysınlar.

Birincisi, biz hamımız xalq hərəkatı lideri olaraq Əbülfəz Elçibəyin xalqa, kütlə ilə, meydan camaatı ilə necə davrandığını görmüşük. Örnəyimiz odur, başqası yoxdur, üstəlik Elçibəy meydan hərəkatını öz məqsədləri üçün yönəltməyin üsullarını qoyub gedibdir. Yadıma salın: adam uzun müddətli Kələki mühacirətindən sonra Bakıya dönüb yenidən bütün müxalif partiya və qurumları, hər cür adamı necə öz əli altında birləşdirməyi bacarmışdı. Bəs o cür siyasi mübarizə məktəbi keçmiş Cəmil müəllim nə edir? Onu tənqid edənləri vurmaqla məşğul olur. Misal üçün, 15 mart aksiyası haqda intervüsündə REAL və NİDA qurumlarına söz atır, onları sosial bazası, imkanları zəif adlandırır.

Əslində ortada ciddi bir narazılıq, problem yoxdur, 15 mart mitinqi haqda da REAL və NİDA-dan bir neçə nəfər tənqidi qeydlər yazsalar da, meydanda bu qurumların xeyli üzvü var idi. Lider keyfiyyətləri tələb edir ki, bu cür narazıları iynələməyəsən, öz mübarizənin fokusunu ancaq iqtidara yönəldəsən, elə bir mübarizə ortaya qoyasan ki, artıq sən ilə birgə olmamaq həmin narazı qrupların faciəsinə çevrilsin. İnsanları sən arxanıza getməyə maraqlı etməsən, lider bütün xalqa, o cümlədən onun "sosial bazası zəif" qruplarına rəhbərliyə iddialı olmalıdır. Bayaq adını çəkdiyim Elçibəy hər cür adamlardan komanda qurmuşdu. (Sonra bunları idarə edə bilməmək başqa mövzudur).

REAL və NİDA-nı zəif adlandırmaq isə həm də ədalətsiz yanaşmadır, çünki son illərin İlqar Məmmədov kimi mübarizlik örnəyi var. Həbsdə gənc yaşlarının 2 ildən çoxunu keçirdən NİDA-çılar var. Bu adamların xətrinə dəymək asan olmamalıdır. Siyasətçi belə eləməz.

Cəmil müəllim isə hətta daha qabağa gedib Azadlıq radi-osunu mitinq meydanından pis şəkli yaymaqda (adamlar az görünmüş), xüsusi xidmət orqanları ilə əməkdaşlıqda suçlayır. Xalq hərəkatı liderinin ümumiyyətlə, öz şəkillərinə baxmağa vaxtı olmamalıdır. Bu dərəcə xırdaçılıq olmaz.

İkincisi, Cəmil bəy mitinqə xalqın marağının böyük olmasını mitinq haqda yazıya "Azadlıq" qəzetinin saytında 130 min baxışla izah edir. Ona qalsa bloqqer Mehman Hüseynovun Facebook sosial şəbəkəsində 100 mindən çox izləyicisi var. Nə olsun? Virtual izləyiciləri real etirazçılara çevirəndə ortada neçə nəfər qalır? Əsas məsələ budur və təəssüf ki, bu cür münasibət və davranışlarla elə belə də qalacağı gözlənilir.

Eyvandakıları qaytarmaq yerinə, pəncərədən baxanları da pisikdirməzlər. Bu, əlbəttə, REAL və NİDA-ya aid deyil, ümumi yazdım.

Böyük güclərin çəkisməsində cəbhə xətti sərhədimizə sarı sürünü

Kırımın işğalına görə Rusiya ilə Qərb (ABŞ) arasında başlanmış "soyuq savaş" yavaş-yavaş "qaynar" mahiyyət qazanmaqdadır. Söhbət təkcə postsovet məkanından getmir. İki global güc arasında ziddiyyətlər Ukrayna, Suriya (Yaxın Şərq) ilə yanaşı, son olaraq Yəmənin böhranına yanaşmada da özünü qabarıq şəkildə büruzə verib.

Havaların istiləşməyə, Avropanın Rusiya qazından asılılığının müvəqqəti azalmağa üz tutması ilə Rusiya-Qərb rəqabətinin keyfiyyətə yeni faza keçəcəyi şübhə doğurmur. Bu rəqabətdə cəbhə xəttinin yaxınlaşdığı bölgələrdən biri də Güney Qafqaz, daha dəqiq desək, karbohidrogen ehtiyatları ilə zəngin, Avropa üçün energetik və geosiyasi dəyəri böyüməkdə olan Azərbaycandır.

Ötən həftə şimaldan, eləcə də okeanın o tayından gələn bəyanatlar, təkliflər və xəbərdarlıqların mahiyyətinə nəzər salmaqla ölkəmizin iki global gücdən ötrü vazkeçilməz önəminə əminlik hasil etmək olar.

Məsələn, Kremlin "danışan dilləri"ndən sayılan Vladimir Jirnovski haqqın.az-a müsahibəsində Azərbaycanın ərazi bütövlüyü və suverenliyinə açıq etinasızlıqla, hədələyici tonda bildirib ki, Dağlıq Qarabağ probleminin ən yaxşı həll yolu separatçı bölgəyə rus ordusunun yeridilməsi və bölgənin birbaşa Moskvaya tabe edilməsi ola bilər (Bu yerdə yada vaxtilə Dağlıq Qarabağda mövcud olmuş və bölgənin Azərbaycandan bir az da uzaqlaşmasına gətirmiş Arkadi Volskinin xüsusi idarəçiliyi düşür - biz bu yolu deyəsən bir dəfə keçmişik axı...)

Söz düşmüşkən, ötən ilin sonunda Bakıda yüksək səviyyədə, təmtəraqla qarşılanan Jirnovskinin ərazi bütövlüyümüzdə hörmətsizliyinə, əslində isə növbəti fitnəkar mövqeyinə hakimiyyət yetkililərindən hələ ki, hər hansı reaksiya olmayıb. Halbuki, təkrar edirik, bu adam Rusiyanın sıradan siyasətçisi deyil. "Putinin beynində tutduğu Jirnovskinin dilindədir" - belə bir deyim məhz Vladimir Volfoviç haqdadır.

Azərbaycan ABŞ-Rusiya

davasında episentərə gəlir - təhlil

SSRİ dağıldıqdan sonra Ukrayna və Gürcüstanı ilk dəfə Amerika zirehli maşınlarının gətirilməsi Kremlə ciddi siqnalıdır; Vaşinqton GUAM-in üçüncü mühüm ölkəsini - Azərbaycanı da unutmayıb, ABŞ Senatında ölkəmizin də təhlükəsizliyinə qarant vəd edən, Bakı ilə hərbi əməkdaşlığı gücləndirməyi zəruri sayan qanun qəbul edilib; Jirnovski və Bzejnskinin xəbərdarlıqlarının pərdəarxasının yeni detalları...

Maraqlıdır ki, təxminən eyni tarixdə məşhur amerikalı politoloq və sovetoloq, Amerika prezidentinin milli təhlükəsizlik məsələləri üzrə sabiq müşaviri Zbiqnev Bzejnski Azərbaycan üçün şok sayıla biləcək proqnoz verib.

Ukraynadakı proseslərin mümkün inkişaf ssenarilərindən çıxış dən nüfuzlu analitik bəyan edib ki, prezident Putinin növbəti hədəflərindən biri məhz Azərbaycan ola bilər. Sitat: "Putin çətin ki, öz aqressiv siyasətini Ukraynaya hücumla yekunlaşdırsın. Onun növbəti hədəfləri qismində Baltıkanı ölkələr, Moldova, Gürcüstan, Azərbaycan və hətta Polşa ola bilər... Mən peyğəmbərlik edib qara ssenarilər haqda proqnoz söyləmək istəmirəm, amma heqiqətən risk var ki, Rusiya təcavüzü Ukrayna ilə yekunlaşmayacaq. Bunu Putinin ardıcıl şəkildə seçdiyi yolun analizi göstərir".

Bzejnski əmindir ki, situasiyanın bundan sonrakı inkişafı Ukraynadakı konfliktin ge-

dişatından asılı olacaq: "Əgər Ukraynadakı müharibə Rusiya üçün asan hərbi uğur və qələbə ilə nəticələnsə, o zaman bənzər şeylərin Baltıkanı ölkələrdə mümkünlüyü diqqətə alınmalıdır. Növbəti qaynar nöqtələr Moldovada, Gürcüstanda, Azərbaycanda, Polşada peyda ola bilər. Rusiya indi ekspansiya siyasəti yürüdü və təəssüf ki, istənilən ssenari realdır..."

Şimaldan və okeanın o tayından səslənən xəbərdarlıqlar, həmçinin, təhdidlər fonunda son həftədə Rusiya-Qərb konfrontasiyası çərçivəsində Azərbaycana dəxli olan daha iki simmetrik hadisə yaşanıb: ölkəmizin də üzv olduğu GUAM-in digər iki ölkəsi - Ukrayna və Gürcüstan SSRİ dağıldıqdan sonra ilk dəfə ABŞ-in zirehli maşınları gətirilib.

Amerika hərbi texnika vahidləri ortaq təlimlər adı ilə gətirilsə də, aydındır ki, əsas hədəf ipə-sapa yatmayan, yaxın qonşularına qarşı aqressiv siyasətini davam etdirən Rusi-

yaya bölgədə "əzələ nümayiş" etdirmək, ona sərt xəbərdarlıq xarakterli mesajlar çatdırmaqdır. Burdaca qeyd edək ki, Birləşmiş Ştatlar, NATO Rusiyanın başqa perimetrləri boyu (Baltıkanı ölkələr) da eyni xarakterli intensiv preventiv tədbirlər görməkdədir.

Rusiya ünvanlı belə xəbərdarlıq siqnallarından növbəti birisi öten cümə ABŞ Senatında son oxunuşda qəbul edilən yeni qanun layihəsi hesab oluna bilər. Sənəddə prezident Barak Obamaya bir sıra ölkələrlə hərbi əməkdaşlığın genişləndirilməsi hüququnun verilməsi nəzərdə tutulur. Qeyd edilir ki, ABŞ və NATO

Azərbaycan, Ukrayna, Gürcüstan, Moldova, Bosniya və Herseqovina, Makedoniya, Çernoqoriya və Serbiya Silahlı Qüvvələrinə yardım edəcək, bu ölkələrin təhlükəsizliyini təmin edəcək. Bundan əlavə, ABŞ Ukraynaya NATO-ya üzv olmadan müttəfiq statusu verib. Ukraynadan başqa Gürcüstan və Moldova da ABŞ-in müttəfiqləridir. Bu da o anlamaya gəlir ki, bu ölkələr hücum məruz qalarsa, ABŞ qoşunları müdaxilə edə bilər.

Son bir həftə-on gün ərzində Azərbaycan ətrafında gedən proseslərdə özünü göstərmiş, yuxarıda toxunduğumuz yeni gelişmələr ehtimal etməyə əsas verir ki, ölkəmiz böyük güclərin geosiyasi davasında, biz istəməsək belə, təcridən episentərə gəlməkdədir. Keyfiyyətə tam yeni situasiyaya hazırlıqlı olmaq, milli maraqlarımızı global güclərin qarşısında itkisiz çıxarmaq isə ayrı bir yazının mövzusuudur.

□ Analitik xidmət

Qadın Ərdoğanı təhqir edən ərindən boşandı

Türkiyədə hökumət - "paralel dövlət" davası bir ailənin dağılmasına səbəb olub. Musavat.com-un məlumatına görə, AKP üzvü olan F. adlı qadın Türkiyə prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğanın həyat yoldaşına etiraz edib. Nəticədə qadın əri tərəfindən döyüldü.

Dövlət məmuru olan kişi isə bildirib ki, qadın partiya illik həyat yoldaşı tərəfindən gücündən istifadə edərək, onu

məhkəməyə müraciət edən qadın eyni zamanda boşanma davası da açdı.

Həyat yoldaşına qarşı zorakılıq tətbiq etdiyi üçün məhkəmədə kişiye 4 il 6 ay müddətinə həbs cəzası tələb edilib.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında
Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına
Dövlət Dəstəyi Fondu

KİVDF

www.kivdf.gov.az

**Ermənistan-Azərbaycan,
Dağlıq Qarabağ münaqişəsi haqqında
həqiqətlərin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması,
Azərbaycanın ədalətli mövqeyinin müdafiə edilməsi**

ABŞ Senatında Azərbaycanın da təhlükəsizliyinin təmin olunmasını nəzərdə tutan yeni qanun layihəsi son oxunuşda qəbul edilib. Qanun layihəsində ölkə prezidentinə bir sıra ölkələrlə hərbi əməkdaşlığın genişləndirilməsi hüququnun verilməsi nəzərdə tutulub.

Layihədə bildirilir ki, ABŞ və NATO Azərbaycan, Ukrayna, Gürcüstan, Moldova, Bosniya və Herseqovina, Makedoniya, Çernoqoriya və Serbiya Silahlı Qüvvələrinə yardım edəcək və bu ölkələrin təhlükəsizliyini təmin edəcək. Bundan başqa ABŞ Ukraynaya NATO-ya üzv olmadan müttəfiq statusu verib. Ukraynadan başqa Gürcüstan və Moldova da ABŞ-in müttəfiqləridir. Bu isə o deməkdir ki, bu ölkələr hücumla məruz qalarsa, ABŞ qoşunları müdaxilə edə bilər.

Xüsusilə də Ermənistanın təcavüzkar siyasətinin davam etdiyi və işğal stimullaşdıran Rusiya amilinin olduğu şəraitdə ABŞ-in Azərbaycanın adını bu siyahıya salması ciddi məsələdir. Bir müddət öncə Ermənistandan Azərbaycanın neft və qaz kəmərlərinin hədəfə alınabileceyi ilə bağlı xəbərdarlıqlar olanda da bunu Qərbin maraqlarına təhdid olaraq qiymətləndirmişdik. Hətta bəzi ekspertlər ABŞ-in Ukraynaya zirehli maşınlar göndərdiyi, Gürcüstanla birgə hərbi təlimlər keçirdiyi halda Azərbaycana yönəlik hədələrə ciddi reaksiya verməməsinə tənqidi yanaşırdılar.

Üstəlik, dünyanın məşhur siyasi analitiklərindən olan Z.Bzejnskinin Azərbaycana yönəlik Rusiya təhlükəsi barədə xəbərdarlığı, həmçinin rus ordusunun Qarabağda yerləşdirilməsinin zəruriliyi barədə Putinin "danışan dili" sayılan V.Jirinovskinin açıqlaması ilə Senatın qərarı üst-üstə düşdü. Ekspertlər bu qanunu əhəmiyyətli sayır.

Politoloq Elxan Şahinoğlu deyir ki, ABŞ Senatının prezidentə bir sıra ölkələrə silah göndərməyə yaşıl işıq yandırması bir sıra səbəbdən Azərbaycanın da xeyirdir: "Əlbəttə, bu gün Vaşinqtonun əsas hədəfi Ukrayna və bu ölkəyə hərbi dəstək verməkdir. Ancaq Vaşinqtonun Ukrayna ilə yanaşı Gürcüstan, Moldova, Bosniya və Herseqovina, Makedoniya, Çernoqoriya, Serbiya və Azərbaycanın Silahlı Qüvvələrinə yardım etməsi ondan xəbər verir ki, Ağ Ev bu ölkələri də Rusiyanın mümkün təsirlərindən qorumaq istəyir. Əlbəttə, bu, o demək deyil ki, sabahdan başlayaraq ABŞ Azərbaycana müasir silahlar

göndərəcək. Söhbət, böyük ehtimalla, xidməti müddətini başa vurmuş və Amerika üçün xüsusi əhəmiyyət kəsb etməyən silahların və hərbi texnikanın adı çəkilən ölkələrə göndərilməsindən gedir. Məsələn, Ukrayna sadalanan ölkələrdən Amerikaya ən çox yaxın olanıdır. Ukraynaya görə Amerika Rusiya ilə üz-üzə gəlib, münasibətlər kəskinləşib. ABŞ Konqresi Ukraynaya NATO-dan kənar müttəfiqlik statusu verib. Buna baxmayaraq, Ağ Ev Ukraynaya müasir silahlar göndərməyi hələ lazım bilmir, göndərdiyi zirehli maşınlarıdır ki, onlar da döyüş bölgəsində üstünlük yaradacaq texnika deyil. Ukraynanın uzaq mənzilli raketlərə, pilotsuz təyyarələrə, son modern tanklara ehtiyacı var ki, Ağ Ev bu silahları Ukraynaya göndərməyə tələsmir".

Ona görə də E.Şahinoğlu deyir ki, əgər Vaşinqton nə vaxtsa Azərbaycana silah verəcəksə, bu da istifadə edilmiş və modern silahlar olmayacaq: "Daha müasirini biz Rusiya və İsraildən pulla alırıq. O ki qaldı, zirehli texnikaya, onu özümüz də istehsal edirik. Buna baxmayaraq, Amerikanın Azərbaycana göndərməyi hərbi texnikanın siyasi əhəmiyyəti var. Birinci əhəmiyyəti odur ki, siyahıda Ermənistanın adı yoxdur. Bu, o deməkdir ki, ermənipərəst Konqres belə Ermənistanın Rusiyanın vassalı olduğunu etiraf edir. Onda sual ortaya çıxır ki, Konqres bəyənmediyi Rusiyanın müttəfiqi Ermənistana mənəvi dəstək verdiyi halda silah göndərəcəyi Azərbaycana qarşı ədalətsiz "907-ci düzəliş"i niyə tətbiq edir? Bu məntiqsizliyi biz bir daha Vaşinqtonun qarşısında qaldırmalıyıq".

Politoloqun fikrincə, ABŞ-in Azərbaycana silah göndərməsinin başqa siyasi əhəmiyyəti də var: "ABŞ dünyanın əsas superdövlətidir və ATƏT-in Dağlıq Qarabağ üzrə Minsk Qrupunun 3 həmsədrindən biridir. Həmsədrlərdən birinin Azərbaycana silah göndərməsi o deməkdir ki, Vaşinqton Dağlıq Qarabağ məsələsində Azərbaycanın haqlı mövqeyini qəbul edir. Əlbəttə, Amerikanın Azərbaycana silah göndərməsi Rusiyanın xoşuna gəlməyəcək. Ancaq bizi

Amerikadan ermənilərə zərbə

Elxan Şahinoğlu: "Vaşinqton Qarabağ məsələsində Azərbaycanın haqlı mövqeyini qəbul edir"

Üzeyir Cəfərov: "Azərbaycan regionda Gürcüstandan sonra ABŞ üçün çox önəmli hərbi-siyasi tərəfdaşdır"

Rusiyanın nə deyib-deməyəcəyi yox, hərbi təhlükəsizliyimizin artırılması düşündürməlidir. Necə ki, rəsmi Bakı Rusiyanın Ermənistanı silahlandırması məsələsinə qarışmır, eləcə də Moskva Amerikanın Azərbaycana silah göndərməsinə qarışmamalıdır. Yox, əgər Kreml narahatlığını dilə gətirsə, Rusiya-Ermənistan hərbi əməkdaşlığına istinad edə bilərik. Ona görə də biz Azərbaycana pulsuz veriləcək Amerika silahından imtina etməməliyik. Qoy ermənilər rahat olsun ki, ABŞ niyə Azərbaycana silah göndərir".

Hərbi ekspert Üzeyir Cəfərov da bu qərarı əhəmiyyətli sayır: "Kimin nə deməsindən və yazmasından asılı olmayaraq, şəxsi qənaətimə görə, ABŞ Senatında bir sıra ölkələrlə hərbi əməkdaşlığın genişləndirilməsi hüququnun verilməsi qanunun son müzakirəsi xəbəri ölkəmiz üçün çox xəbərlərdən biridir. Niyə də olmasın? Azərbaycan müdafiə və təhlükəsizlik sahəsində ey-

ni zamanda həm ABŞ, həm də NATO ilə çox yüksək səviyyədə əməkdaşlıq edir və öz töhfələrini verir. Bu illərdə ki davam edən faydalı əməkdaşlıqdır və zaman-zaman dünyanın ən böyük supergücü bizə bir sıra sahələrdə yardımlar edir. Bizimlə eyni zamanda bizə hər sahədə müttəfiq olan Ukrayna, Gürcüstan, Moldova, Bosniya və Herseqovina, Makedoniya, Çernoqoriya və Serbiya Silahlı Qüvvələrinə yardım ediləcək və bu da sözsüz ki, adı çəkilən ölkələrin də təhlükəsizliyinə ciddi dəstək olacaq. Azərbaycan regionda Gürcüstandan sonra ABŞ üçün çox önəmli hərbi-siyasi tərəfdaşdır. Düşünürəm ki, əvvəlki illərdə olduğu kimi, bu dəfə də hərbi təhsil, beynəlxalq sülhyaratma missiyasında bəzi fəaliyyətlərimizi dəstəkləyəcək layihələr, həmçinin, ən önəmlisi, Xəzər hövzəsində infrastrukturun möhkəmləndirilməsi ilə bağlı müəyyən praktiki dəstək göstəriləcəkdir".

Lakin Ü.Cəfərov hesab etmir ki, bu qanunun Qarabağ məsələsində bizə hansısa kardinal köməyi olacaq: "Amma istənilən halda bu, xoş niyyətə və Silahlı Qüvvələrimizin daha da möhkəmləndirilməsi işində hiss ediləcək qədər ciddi dəstəkdir".

Son günlər cəbhədə ciddi itkilər verən Ermənistanda isə çaşqınlıq hökm sürür. Digər tərəfdən də Azərbaycan torpaqlarında həlak olan erməni əsgərlərin valideynlərinin tez-tez Sərkisyanın iqamətgahı qarşısında aksiya keçirib hakimiyyəti lənətləməsi İrəvanı narahat edir.

Ötən gün Ermənistan Müdafiə Nazirliyində genişləndirilmiş kollegiya iclası keçirilib. Musavat.com-un erməni mediasına istinadən verdiyi xəbərdən, toplantıda separatçı rejimin nümayəndələri də iştirak edib. Nazirliyin mətbuat xidmətinin açıqlamasına görə, "iclas idarəçilik sistemində effektivliyi artırmağa yönəlik tədbirlərə, mövcud problemlərə və onlardan çıxış yollarına" həsr olub. Müdafiə naziri Seyran Ohanyan bildirib ki, "regionda gərgin geosiyasi situasiya nəzərə alınmaqla müzakirə edilən problemlərin dairəsi çox mühümdür". Ohanyan növbəti dəfə Azərbaycan tərəfini cəbhə xəttində gərginliyi artırmaqda və "inamsızlıq atmosferi yaratmaqda" ittiham edib. "Bütün bu məsələlər müdafiə strukturlarından idarəçiliyə və problemlərin həllinə diqqəti artırmağı dikte edir" - deyib düşmən ölkənin hərbi naziri.

Bu arada Rusiya və Ermənistan prezidentlərinin İrəvan görüşündə Qarabağ məsələsinin də müzakirə ediləcəyi bəlli olub. Musavat.com-un xəbərinə görə, bu barədə Rusiya Dövlət Dumasının MDB işləri, Avrasiya inteqrasiyası və xaricdə yaşayan həmvətənlərlə əlaqələr üzrə Komitəsinin sədri Leonid Slutski bildirib.

Ermənistan parlamentinin Xarici əlaqələr komissiyası ilə birgə keçirilən toplantıda çıxış edən L.Slutski bildirib ki, Qarabağ münaqişəsi çox incə və həssas məsələdir: "Danışqlar ATƏT-in Minsk Qrupu çərçivəsində davam edir. Bundan başqa, prezidentlər səviyyəsində üçtərəfli formatda keçirilən danışıqlar da var".

L.Slutski Azərbaycan, Ermənistan və Rusiya prezidentlərinin 2014-cü ilin avqustunda Soçidə keçirilən görüşündə münaqişənin nizamlanma məsələlərinin dərindən müzakirə olunduğunu vurğulayıb: "Əminəm ki, aprelin 24-də Vladimir Putinin Serj Sərkisyanla İrəvanda keçirəcəyi görüşdə də belə olacaq".

Qeyd edək ki, Rusiya prezidenti aprelin 24-də qondarma "erməni soyqırımı"nın 100-cü ildönümü münasibətilə keçiriləcək tədbirlərdə iştirak etmək üçün İrəvanda səfərdə olacaq. Həmin tədbirdə iştirak üçün İrəvana gələcək Frans prezidentini F.Olland daha sonradan Bakıya uçacaq. Onun Azərbaycan prezidenti ilə Qarabağ münaqişəsinin tənzimlənməsi ilə bağlı danışıqlar aparacağı gözlənilir.

"Baxış bucağı"

• stiqlalçı deputat, "boz-qurd"ların lideri, sabiq daxili işlər naziri İsgəndər Həmidovdur həmsöhbətimiz. Əslində doğum günü ərəfəsində bir az fərqli söhbət etmək niyyətindəydik. Ancaq o vaxtı təlx görəndə ölkə, əhali, ümumən dünyada gedən proseslərlə bağlı daha çox pessimist düşüncələrini eşidəndə müsahibənin ruhu da tam dəyişdi. Kəsesi, ad günü o vaxtında deyildi həmsöhbətim. Odur ki, necə deyirlər, dünyanın, Azərbaycanın dərdlərindən danışması olduq...

- İsgəndər bəy, son zamanlar Azərbaycanı gözləyən təhlükə xəbərdarlıqları barədə Azərbaycanın istiqlalçı millət vəkili və elə bu gün də ölkənin taleyi üçün məsuliyyət daşıyan müxalifət liderlərindən biri kimi siz baş verənlər barədə nə deyə bilərsiniz?

- Azərbaycan heç vaxt bu qədər təhlükə altında olmayıb. Dünyada gedən proseslərə fikir verirsinizsə, artıq iki qütblülük emələ gəlib. Rusiya, Çin, İran bir tərəfdədir, Qərb, Amerika digər tərəfdə. Artıq Azərbaycanı seçim qarşısında qoyublar. Deyirlər ya Qərb demokratiyasını seç, ya da imperiyani. Artıq balanslı siyasətin üzərindən cızıq çəkilib, Azərbaycan seçim qarşısındadır. Bu gün dünya qaynayır, çalxalanır. Tam məsuliyyətlə deyirəm, biz üçüncü dünya müharibəsi ərəfəsindəyik. Yavaş-yavaş Amerika Çin sərhədlərində bazalar qurur. Ukraynaya da NATO qoşunları girmək istəyir. Almaniyanın da öz oyunu var. Ərazisindəki NATO bazasını çıxartmaq istəyir deyər, Ukraynanı bərk müdafiə edir. Kırım artıq yaddan çıxıb, söhbət Ukraynanın qalan ərazilərindən gedir. İkili standartlar Rusiyanın əlinə bəhanə verib, Qərbə deyir ki, sən İslam ölkələrinə müdaxilə edirsən, mən də postsövet məkanına müdaxilə edəcəyəm. Azərbaycan isə təhdid arasında qalıb, bir tərəfində İran, o biri tərəfində Rusiya. Digər tərəfdə isə Qərb demokratiyası var. Azərbaycan ilk gündən Qərb demokratiyasını seçsəydi, Gürcüstan kimi asudə nəfəs alardı.

- Buna nə dərəcədə əminliyiniz var? Ehtiyatlı yanaşmanın vacibliyindən danışanlar Qərbin dəfələrlə onun yanında olmaq istəyənləri təhlükə ilə baş-başa qoyduğunu, İslam ölkələrində baş verənləri xatırladırlar...

- Bunu hamı bilir ki, ən böyük mason dövletləri İngiltərə, ABŞ, Fransadır. Mason doktrinasının əsasında İslam ölkələrin arasında dini münaqişələr salıb onları zəiflətməsi dayanır. Necə ki, Yeməndə gedən proseslərə bir tərəfdən Səudiyyəni, digər tərəfdən İrani cəlb edirlər. Sünni-şiə yaxınlığı yaranmışdı, ancaq bu yaxınlığa zərbə vuruldu. Ancaq Azərbaycanın alternativ yolu yoxdur. Rusa yaxınlaşmaq Dağlıq Qarabağı bizdən tamamilə uzaqlaşdırır. Çünki dünyada nə olur-olsun Rusiya öz forpostu olan Ermənistanı müdafiə edəcək. Çünki rusun bazası NATO dövləti olan Türkiyənin sərhədlərindədir. Bəzi dini təriqətlər Qərbin əlində alət olduğu kimi, erməni də həmişə rusun əlində alətə çevrilib. Rusiyadan başqa bir təhlükə də gözləməliyik. Kreml şimal bölgəmizi qarışdırmağa bilər. İmperiyanın gücləndirilməsi yollarında biri də budur ki, məqsədləli şəkildə xarici düşməni seçilir. Necə ki, Putinin reytingi

"Özümüzü aldatmayaq, müxalifət elə vəziyyətdədir ki..."

İsgəndər Həmidov: "Bu gün İslam aləmi bir-birini necə qırırsa, Azərbaycan müxalifətində də həmin proseslər gedir"

sifarı düşmüşdü, ancaq Ukrayna hadisələrindən sonra Putini müdafiə edənlər 81 faizə qalxdı. Rus xalqının psixologiyası belədir, onun kartofu və arağı olsun, bəsdir. Putin də ölkədə rublun öldüyü, iqtisadiyyata zərbə vurduğu bir vaxtda arağın qiymətini aşağı saldı. Bununla da ruslar onun başına and içməyə başladılar. Azərbaycan həm rusa, həm Qərbə yaxınlaşmaq istəyir. Avropaya neft, qaz verir, Rusiya ilə bağlı AŞPA-dakı səsvermədə Moskvaya dəstək olur. Lakin belə olanda onların hər ikisi narazı qalır, deyirlər "seçimini et". Qərb bizim kimi unutqan deyil, bütün bu kimi faktları kompüterin yaddaşına yazıb saxlayır.

- Demək siz rəsmi Bakının ehtiyatlı siyasətini qəbul etmirsiniz?

- Yox. Biryolluq seçim olmalıdır. Ehtiyatlı siyasət müəyyən bir vaxta kimi lazım idi. Artıq seçim qarşısındayıq.

- Ancaq Gürcüstan və Ukrayna "dərisi boğazından çıxmış qar-daşı" xatırladırlar...

- Yox, burda bir nüans var. Gürcüstan Qərbi seçəndən sonra hamı dedi ki, Abxaziya və Cənubi Osetiyani itirdi. Onsuz da itirmişdi. Amma o hadisələrdən sonra bütün dünya Gürcüstanın ərazi bütövlüyünü tanıdı. Deməli, istənilən vaxt Gürcüstanın hüququ var ki, Abxaziya və Cənubi Osetiyada hərbi əməliyyatlar keçirib torpaqları azad etsin. Eləcə də Ukraynanın. Amma Azərbaycanla bağlı vəziyyət belə deyil. 25 ilə yaxındır ATƏT-in Minsk qrupu fəaliyyətdədir, hələ bir metr torpaq azad olunmayıb, heç bir irəliləyiş yoxdur. Artıq vaxt çatıb, Minsk Qrupundan imtina etmək lazımdır.

- Alternativ variant nədir?

- Alternativ var. Bu gün ölkədə haqsızlıq, aclıq, rəzalet, rüşvətçilik, korrupsiya, yerli-pərəstlik, monopoliya tüğyan edir.

"Əgər Azərbaycan torpaqlarını azad etmək qərarı versə, rus da qarışmayacaq, ən azı 1-2 ay gözünü yumacaq..."

Bütün bunların hamısına qarşı qəti mübarizə apararaq, xalqın

Bunun bir cavabı var - hərbi əməliyyatlar.

- Gələcək ay Kəlbəcərin işğalının 22-ci ildönümüdür və bu ərəfədə Kəlbəcərdə gedənlərə də ağır cəza veriblər. Onları zilas yolunu nədə görürsünüz?

- Mənimçün ən ağır gün işğal günləridir. Torpaqlarımızı, qəbirlərimizi itirmişik. Amma mənə daha çox təsir edən odur ki, aparıb bir daşın qabağında əkil qoyurlar, deyirlər Kəlbəcəri anırıq. O əkil hansı günümüze yaraşır? Mənim ürəyim ağrıyan, gözümün yaş axan gün niyə erməninin gözündən yaş axmasın? Niyə hərbi əməliyyatlara başlamayaq? Kəlbəcər və kəlbəcərlərə gəldikdə, dünyada ən çətin şey vətənsiz olmaqdır. Azərbaycan bizim böyük vətənimizdir, ancaq hər birimizin ana yurdumuz var.

kimi yaz, bu gün İslam aləmi bir-birini necə qırırsa, Azərbaycan müxalifətində də həmin proseslər gedir. Üçüncü qüvvə diqqəti hədəfdən, mübarizə predmetindən yayındırıb, bir-biri ilə çəkişməyə başlayıb. Milli Düşüncə Mərkəzində hər həftə yığılıb çox dərin analitik təhlillər aparılır. Təhlillərimizin nəticəsində belə bir razılığa gəlmişik ki, müxalifət 125 yerin hamısına namizəd verməməlidir. Özümüzü aldatmamaq, müxalifət elə bir vəziyyətdədir ki, onun bütün dairələrdə mübarizə aparmağa gücü çatmayacaq. Müxalifətin maddi resursları da yoxdur ki, bunu təmin etsin. Üçüncüsü, müxalifət

namizəd olmayacağam. Xahiş edərdim, dediyimi olduğu kimi yaz. Paşasoyu müdafiə edək, fərqi nədir? İsgəndər camaatı yorubsa, nəyə görə yenidən ortallığa çıxmalıdır, elə Paşasoyu müdafiə edək də. Xalqı fəallaşdıraraq, hərəkat özü lider seçəcək. Ona görə də İsa bəyin sədrliyi olduğu Düşüncə Mərkəzində birmənalı olaraq bu qərara gəlmişik ki, müxalifətin birliliyinə nail olub seçkilərdə iştirak etməliyik. Boykot bizə dar çərçivəyə salacaq. Gedib Salyanda camaatla görüşüb-danışmağımızın nə ziyanı var? İsa bəy iki dəfə getdi, Lənkərana buraxmadılar. Amma ordan namizəd verəndən sonra Lənkəranda görüşlərə gətisə, kim ona

mane ola bilər?

- İqtidar və müxalifət partiyalarının toplantısında siz də iştirak etməyirsiniz.

- Yox, nə mən, nə İsa bəy, nə də Əli bəy bu görüşlərdə iştirak etmir. İştirak edənlərin rəyinə hörmətlə yanaşırıq, amma görüşlərdən heç nə gözləmirəm. Ona görə də vaxtımı sərf etmək istəmirəm.

- Amma bayaq da dediniz ki, hətta bütün müharibələrin sonu danışılacaq...

- Düzdür, amma neçə dəfə danışmaq olar? Danışıqların faydası o zaman olar ki, birinci şəxs aparıcı partiyalara, şəxslərə mübarizə deyər "gəlin, oturaq, söhbət edək".

- Hər halda Əli Həsənov da prezident köməkçisidir, dövlət başçısının sözünü deyir...

- Prezident köməkçisi sonra təyin olundu. Amma günün birində hakimiyyətin birinci, ikinci, üçüncü şəxsi deyə bilər ki, onunla nə danışsınız, özünüz bilirsiniz, biz başqa cür düşüürük. Bir də ki, adam nə qədər danışdıqdan sonra, nə qədər ölkədə tayfabaqlıq, qohumbazlıq, rüşvət, korrupsiya, qanunsuzluq var, məhkəmə azadlığı yoxdursa, heç bir danışıq nəticə verməyəcək. Uzaqbaşı deyirlər get, məhkəmə ver. Məhkəmələr nə zaman ədalətli bərpə edib? Əli bəy seçildi, parlamentə buraxmadılar, İsa bəy seçildi, buraxmadılar. Məhkəmə ədalətli tanındımı?

- Aprelin 10-da doğum gününüzdür, 67 yaşınız tamam olacaq. Təbrik edirik. Ad gününüzə bağlı planınız varmı?

- Yox. Mən təmtəraqlı ad günlərinin tərəfdarı deyiləm. Təmtəraqlı tədbirlər hansı günümüze yaraşır? Yığılıb otursaq, söhbət Qarabağdan, Dilqəm-dən, Şahbazdan düşəcək, müxalifətin vəziyyəti haqqında düşəcək. O da yubiley olmayacaq, matəm dənəcək. Sadəcə uşaqlar bir tort alıb gətirirlər, sadəcə qaydada xatırlayırıq. Qəzetinizin yaratdığı imkandan istifadə edib Tofiq bəyi təbrik edərdim. Həmin gün Tofiq Qasimovun 77 yaşına tamam olacaq. Mən bütün ailə üzvlərimiz adından Tofiq bəyi təbrik edərdim, o da istiqlalçı deputatdır. Tofiq Qasimovu unutmaq olmaz...

Çay masası arxasında davam edən söhbətimiz boyu keyli adam yaxınlaşıb sabiq nazirə salamladı, hal-əhval tutdu. İsgəndər bəylə şəkil çəkdirmək istəyində olanların arasında məşhur "Qarabağ bülbülləri" ansamblının bədii rəhbəri və yarıdıcısı Murad Rzayevi görmək isə çox xoş oldu...

□ Elşad PAŞASOY
FOTO: "YM"

"Təmtəraqlı tədbirlər hansı günümüze yaraşır?"

Biz əməliyyat keçirib onları niyə dəyişmirik ki? Azərbaycanda bir məmurun bir ayda aldığı rüşvətlə Dağıstandan 10 erməni tutub həbs edə bilər, tutub ağır cəza verir. De ki, İsgəndər Həmidov Ağıdama getmək istəyir. Bundan dəhşətli hadisə olarmı, Dilqəmlə Şahbaz ata-babasının qəbrini üstünə gedib, tutub ağır cəza verir. Sənin vətəndaşını öz dədə-baba torpağında tutub həbsə atırlarsa, deməli, səni saymırlar.

- İsgəndər bəy, bu il seçki ildir. Siz bu prosesi müşahidə edirsiniz, yoxsa həm də iştirakçısınız?

- Təbii ki, prosesdə varıq. Xahiş edərdim bu fikrimi dediyim

elə pərakəndə haldadır ki, qabaqki kimi bütün dairələrdə mübarizə aparmaq imkanında deyil. Hakimiyyətin aktiv müdaxiləsi, maneçiliyi, Məzahir Pənahovun seçki qutusunun başında durub "sən kimə səs veririrsən ver, xeyri yoxdur" deməsi günümüzün reallığıdır. Ona görə də müxalifət birləşib təqribən 20 dairədən mübarizə aparmalıdır. Ölkə üzrə 15 müxalifətçi parlamentə seçilsə də, böyük nailiyyətdir. Düşüncə Mərkəzində ümumi qərar bu olub ki, seçkidə iştirak etmək lazımdır. Ona görə yox ki, seçilib deputat olmaq üçün. Seçki ən azı müxalifətə təbliğat imkanı yaradır. Amma seçkiyə birlikdə gedərsən.

- Namizəd olacaqsınız?
- Bəri başdan deyirəm, mən

Ərəb ölkələrinin Yəmənə qarşı başladığı hava zərbələri regionda siyasi və məzhəbi bölünməni daha da dərinləşdirib. Yəmənə husilərin hakimiyyəti ələ keçirməsini əsas gətirən Körfəz Əməkdaşlıq Təşkilatı martın 26-dan başlayaraq bu ölkəni bombalayır. Yəmənə sərhədə 150 min nəfərlik quru qoşunları yığan Səudiyyə Ərəbistanı isə devrilmiş prezident Mansur Hadini yenidən hakimiyyətə qaytarmaq üçün Yəmənə quru əməliyyatları keçirməyə hazır olduğunu bəyan edib.

qabarıq göründü. Türkiyə ilə Misir arasında Mursinin devrilməsindən sonra kəskin vəziyyət yarandı. Və hələ də soyuq münasibətlər davam edir. Səudiyyə-İran və Türkiyə-İran münasibətlərindəki yaranan vəziyyət qeyd olunan əsas ideoloji mübarizədən yaranan tendensiyalardır".

A.Bağirova deyir ki, hazırda yenidən şəkilləndirilməsi Yaxın Şərqdə siyasi-ideoloji rəqabətin və dövlətlərarası münasibətlərin kəskinləşmə-

Liderlərin Fələstin bəyanatlarının pərdəarxası

Kənan RÖVŞƏNOĞLU

Yaxın Şərqdə baş verənlərin fonunda bölgənin ən qədim və mürəkkəb problemi olan Fələstin münaqişəsinin həli ilə bağlı yeni vəziyyət yaranıb. Məsələ ondadır ki, Avropa'nın bir sıra aparıcı dövlətləri - Britaniya, İsveç, İspaniya, Fransadan sonra bu dəfə ABŞ və Rusiya da Fələstin münaqişəsinin həllinə dəstək bəyanatları verir.

Məlum olduğu kimi, yuxarıda adı qeyd olunan Avropa dövlətləri artıq parlament və hökumət səviyyəsində Fələstin dövlətinin tanımaqla bağlı qərar qəbul edib. İndi isə dünyanın iki aparıcı ölkəsi - ABŞ və Rusiya da Fələstin münaqişəsi ilə bağlı ortaya mövqe qoyub. Ötən həftə ABŞ prezidenti Barak Obama bəyan edib ki, Fələstin dövlətinin yaradılması regionda sabitliyə nail olmağın ən yaxşı yoludur. Bundan bir qədər əvvəl isə AŞ Ev münaqişəsinin həlli üçün İsrailin 1968-ci il sərhədlərinə çəkilməsi çağırışını edib.

Oxşar mövqeni Rusiya prezidenti sərgiləyib. Misirin Şarm əş-Şeyx şəhərində keçirilən 26-cı Ərəb Dövlətləri Liqası Sammitinə göndərdiyi müraciətində o, qeyd edib ki, rəsmi Moskva müstəqil Fələstin dövlətinin yaranmasını dəstəkləyir. Rusiya lideri məktubunda bildirib ki, Rusiya ikitərəfli və çoxtərəfli danışıqlar vasitəsilə paytaxtı Şərqi Qüds olacaq Fələstin dövlətinin yaradılmasını dəstək verəcək.

Əslində bu vəziyyətin yaranmasının, yəni dünyanın aparıcı dövlətlərinin Fələstin məsələsinin həllinə dəstək vermələri və özü də bu dəfə real olaraq, yəni İsrailə təzyiqli göstərməklə həll olunmasını təklif etməsi bölgədə günü-gündən dərinləşən münaqişə vəziyyəti ilə bağlıdır. Çünki artıq dünya ölkələri də anlayır ki, Yaxın Şərqi müasir cizgilərinin yaranması ilə meydana çıxan Fələstin münaqişəsinin həll olunmaması və bölgəyə möhkəm sülhün gəlməməsi müharibə və daxili münaqişələr riskini artırır.

Dərindən araşdırdıqda Yaxın Şərqdəki bütün münaqişələri kökü Fələstin-İsrail münaqişəsinə dayanır. Bu mənada problemi kardinal həll etmək artıq zərurətə çevrilib. Yeri gəlmişkən, Misir hökuməti də yaranmış yeni situasiyada Fələstindəki HƏMAS hərəkatına qarşı məhkəmə iddiasını və hərəkatın boğulması planının icrasını dayandırıb.

Maraqlıdır ki, 1947-ci il noyabrın 27-də BMT Baş Məclisinin Fələstin torpaqlarında ərəb və yəhudi dövləti yaradılması ilə bağlı 181 sayılı qətnaməsinə 33 ölkə lehinə, 13 ölkə əleyhinə, 10 ölkə bitərəf qalıb. Məhz bu gün Fələstin dövlətinin yaradılması tələbi ilə çıxış edən ABŞ, SSRİ (indiki sələfi Rusiya) və Fransa kimi iri dövlətlər bölünmənin lehinə səs verib. Britaniya isə keçmiş müstəmləkəsi ilə bağlı qərara bitərəf qalmaqla hər iki tərəfin razılığını qazanmağa çalışıb.

Məlum olduğu kimi, həmin bölgüyə əsasən, Fələstin ərazisinin 56 faizi, yəni 14,1 min kv.km ərazidə yəhudi dövləti - İsrail, yerdə qalan 11,1 min kv.km, yəni 43 faizində isə Fələstin ərəb dövləti yaranmalı idi. O cümlədən yəhudilərə düşən ərazidə 500 mindən bir qədər az yəhudi və 150 min ərəb, ərəblərə ayrılmış torpaqlarda isə 750 min ərəb və 10 min yəhudi yaşayırdı. 106 min ərəb və 100 min yəhudinin yaşadığı 1 faizlik ərazi isə beynəlxalq statuslu zona (Qüds şəhəri) olmalı idi.

Ancaq 1948-ci il mayın 15-də İsrail dövləti elan olunduqdan az sonra başlayan yeni müharibədə Qüdsün Qərb hissəsi, 1967-ci il savaşı zamanı isə İordaniyanın nəzarəti altında olan şərq hissəsi işğal olunur. Hazırda dünya gücləri məhz paytaxtı Şərqi Qüds olmaqla Fələstin dövlətinin yaradılmasını tələb etməsi, hər nə qədər ədalətsiz bölgü hesab olunsada, iki dövlətli həll prosesini nəzərdə tutur. Hansı ki, ötən 70 ilə yaxın bir zaman ərzində dünya gücləri, eləcə də BMT Fələstin üçün bu haqqı təmin etməyə çalışmayıb.

Yəmənə qanlı döyüşlər davam edir

Aida Bağirova: "İndi rəqabət İslamın hansı xəttinin regionda aparıcı gücə çevriləcəyi üzərində gedir"

sində özünü bürüzə verir: "İrəli deputatın çağırışı sadə məsələ deyil, bunun ardı da olacaq. Bu söz dueli yəqin ki, davam edəcək. Lakin düşünürəm ki, bu rəqabət sərhədləri əbədidir, regionda proseslər ehtə ilə davam edir ki, sabah regionda yeni situasiya yaranacağı halda bu ölkələr rəqabəti kənara qoya bilər. Amma indi həm də belə vəziyyət yaranıb ki, İran İraqda mövqelərini möhkəmlətdi, Suriyada koalisiyanın istəkləri reallaşmadı və İran mövqelərini qoruyub saxladı. Fələstin və Livanda durum aydıdır. İndi isə Yəmənə vəziyyət yaranıb. Yəmən varlı ölkə olmasada, strateji önəmi var".

Ancaq eyni zamanda ekspertin fikrincə, Yəmən məsələsində maraqlı ölkələrin coğrafiyası daha geniş ola bilər: "Bir müddət əvvəl Rusiyanın Yəmənə fəallaşması müşahidə olunurdu. Mən bu barədə danışmışdım ki, Rusiya diqqəti öz üzərindən və digər münaqişələrdən çəkmək üçün digər münaqişə bölgələri yaranmasında maraqlı olacaq, onlardan biri də Yəmən. Bunu qeyd etməkdə məqsədim odur ki, problem bir vektorlu deyil, çoxşaxəlidir.

Ərəblər anlayır ki, Yəmən ətrafında lazımı addımlar atılmayacağı təqdirdə husilər ölkəyə faktiki sahiblənəcəkdilər. Və bununla da İranın bölgədə nüfuzu və təsir dairəsi artacaq. Daha əvvəl körfəz bölgəsində 3 "ayaq" üzərində dayanırdı, amma indi faktiki iki "ayaq" qalıb. Lakin bu bölgünün özü də şərtidir. Çünki ərəb ölkələri hələ də Türkiyəyə etimad etmirlər. Ərəb Dövlətləri Liqasının toplantısına Türkiyənin dəvət olunmaması gözlənilən idi. Ərəb dövlətləri Türkiyə hakimiyyətinin Yeni Osmançılıq xəttinə ehtiyatla yanaşırlar. Bu ideya nə qədər real olmasada belə, ərəbləri ehtiyatlandırır".

□ KƏNAN

Eyni zamanda husilərin Ənsarullah Hərəkatı isə xarici müdaxiləyə qarşı müqavimət göstərəcəklərini və təslim olmayacaqlarını bəyan edib. Hal-hazırda havadan Yəmən ərazilərinin bombalanması ilə yanaşı ölkənin cənubunda Ədən şəhərində keçmiş prezidentin tərəfdarları, "Əl-Qaidə"nin Yəmən qolunun üzvləri ilə husilər arasında döyüşlər davam edir.

Martın 28-də Misirin Şarm əş-Şeyx şəhərində başlayan Ərəb Dövlətləri Liqası sammitinin əsas gündəm mövzusu Yəmən təşkil edib. Yəmən devrilmiş prezidenti Mansur Hadinin də iştirak etdiyi sammitdə ciddi diplomatik müzakirələr aparılıb. Rusiya prezidentinin Yaxın Şərq və Afrika üzrə xüsusi təmsilçisi, xarici işlər nazirinin müavini Sergey Boqdanov Şarm əş-Şeyxdə Yəmən xarici işlər naziri Riyad Yasinlə görüşüb. Görüşdən sonra verdiyi açıqlamada S.Boqdanov Moskvanın Yəmənə hər iki tərəflə danışıqlar apardığını və hər iki tərəfin vasitəçilik istədiyini bildirib. Bundan başqa Yəməndəki husilər və keçmiş prezident Əli Abdullah Saleh də daxili siyasi qüvvələrin danışıqlarına tərəfdar olduqlarını bəyan edib.

Ancaq Yəmən olaylarında diqqət çəkən əsas məqam ərəb dövlətlərinin və Qərbin vahid cəbhə təşkil etməsi, eyni zamanda paralel olaraq İran və ərəb ölkələri, o cümlədən Türkiyənin münasibətlərinin kəskin şəkildə pisləşməsidir. Məlum olub ki, Səudiyyə Ərəbistanı Yəmənə husilərə dəstəyini əsas götürərək İranın bu ölkə ərazisindəki humanitar qurumlarının fəaliyyətini dayandırıb. Türkiyə prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğan isə Yəmən olaylarına görə İranı ittiham edib. Eyni zamanda, İran hökuməti də Ərdoğanın

tənqidlərinə sərt cavab verib. İran parlamentinin deputatı Mansur Həqiqətpur isə Ərdoğanın İrana gözlənilən səfərinin ləğv edilməsini tələb edib.

Türkiyə və ərəb ölkələri İranı Yəməndəki husiləri dəstəkləməkdə ittiham edir. Artıq Qərb mediası Yəmənə və bütövlükdə Yaxın Şərqdə İran və ərəb ölkələri arasında gerginliyin artdığını və bu prosesin məzhəb gerginliyinə kökləndiyini qeyd edir. Ancaq maraqlıdır ki, Türkiyə ərəb dövlətlərinin Yəmənə müdaxiləsinə tam dəstək versə də, Ərəb Dövlətləri Liqasının Şarm əş-Şeyxdə keçirilən sammitində Türkiyənin müşahidəçi kimi iştirakına razılıq verilməyib. Bu isə Yaxın Şərqdə maraqlar mübarizəsinin daha dərin olduğunu və rəqabət sərhədlərinin daha geniş olduğunu deməyə əsas ve-

rir. Mövzu ilə bağlı "Yeni Müsavat"a danışan şərqşünas-alim, BDU-nun dosenti Aida Bağirova deyir ki, Yəmən məsələsi Yaxın Şərqdə liderlik uğrunda siyasi və ideoloji rəqabətin təzahürüdür. Ancaq ekspert deyir ki, rəqabət sərhədləri görüldüyü qədər aydın deyil və əslində digər məqamlar, yəni dini, ideoloji toqquşmalar siyasi rəqabətin təzahürəlidir: "İndi rəqabət İslamın hansı xəttinin regionda aparıcı gücə çevriləcəyi üzərində davam edir. Türkiyə modeli, İran vilayət-fəqih xətti, yoxsa Səudiyyə Ərəbistanının dominant olduğu xətt. Əslində baxanda əsas mərkəzdə olan siyasi rəqabətdir və digər xətlər buna nisbətən zəifdir. Bu rəqabət digər ölkələrə də təsir edir. Misir məsələsində bu,

Azərbaycan və Türkiyə diasporları ABŞ-da birgə aksiyaya hazırlaşırlar

Bu il aprelin 24-də Azərbaycan və Türkiyə diaspor təşkilatları Vaşinqtonda 1915-ci il hadisələrinin ermənilər tərəfindən "soyqırım" kimi təbliğ edilməsinə qarşı etiraz aksiyası keçirəcək. Bu barədə "Trend" Türkiyənin "Akşam" qəzetinə istinadən məlumat verir.

Qəzetin məlumatına əsasən, Azərbaycan və Türkiyə diasporu ilə yanaşı, etiraz aksiyalarına 124 QHT nümayəndələri də qatılacaq. Məlumatda o da qeyd olunur ki, aksiya "Bir gününü Türkiyəyə ayır!" adı altında keçiriləcək.

Dubay şahzadəsi və qartal biznesi

Elşad PAŞASOY
epashasoy@yahoo.com

Neçə vaxtdır mətbuat ərəblərin Azərbaycandakı ov sərgüzəştlərindən yazır. Ərəb şeyxlərinin macərəsi nəvə-nəticələri Hacıqabuldan vurub Qəbələdən çıxır, ov ovlayır, quş quşlayır, müxtəlif pozalarda fotolar çəkilib sosial şəbəkələrdə yayırlar.

Əslində deyə bilərəm ki, Dubai şeyxi Məhəmməd bin Rəşid əl-Məktumun 19 övladından birinin buralara gəlib bizi yad edirsə, lap əcəb edir. 18 milyard dollarlıq sərvətə malik olan Dubai şahzadəsi Həmdan bin Məhəmməd bin Rəşidi Azərbaycanda pulu konfet kağızı kimi xərcləyirsə, qoy tez-tez gəlsin. Həm də bu, Azərbaycan turizminin inkişafı deyilmi?

Ancaq heyf ki, qanımızı qaraldan hadisələr bu kimi xəbərlərdən sevinməyimizə imkan vermir. Pensiya dərdi çəkən azərbaycanlı Həmid kişi, Həmdan bin Məhəmmədin ov macərəsinə necə sakit baxsın?

Ancaq qan qaraldan tək bu, deyil. Elə bu yazını yazarkən Virtualaz.org saytı xəbər yaydı ki, əshabələri ilə birlikdə ov etmək üçün martın 24-də Hacıqabul rayonunun Qarasu kəndinə gəlmiş şahzadənin ov əyləncəsi hələ də davam edir. Hətta qeyd olunur ki, dəfələrlə Azərbaycana ova gəlmiş şahzadə və onu müşayiət edən şəxslər bu dəfə Rusiyada yaşayan hacıqabullu biznesmenin Qarasu kəndindəki istifadəsiz, amma hər cür şəraiti olan lüks villasını kirayələyiblər və orada qalırlar. Ərəb zənginlərinin ovdanı isə Şamaxı rayonu ilə həmsərhəd olan Hacıqabulun Qarasu və Muğan kəndlərinin düzəngahlarıdır.

Ancaq gəl ki, təzib etmək ənənəsinə sadıq qalan rəsmi qurumlar bu dəfə də fərqli davrana bilməyib. Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin Meşələrin İnkişafı Departamentinin sektor müdiri Sadiq Salmanov azvision.az saytına bildirdi ki, ərəb şeyxlərinin ov etməsi ilə bağlı onlarda məlumat yoxdur. Allah eləsin bu açıqlama ərəb şeyxinin nəvəsinin qucağına çatmasın. Əgər eşitsə, ən azı bizə gülsün. Adam neçə gündür şahin izinə düşüb, əti delikates sayılan nadir bəzəgək quşlarını ovlayır, düşdüüyü yerin fotosuna qədər dünyaya yayıb, bizim nazirlikdən deyirlər ki, nə ərəb görüblər, nə ov edən.

Hələ bunun ardınca deyilənlər lap gülməlidir. Cənab Salmanov görün nə söyləyib: "Nazirliyə bununla bağlı heç bir müraciət daxil olmayıb. Əgər o, meşə sahəsinə qanunsuz daxil olubsa, əlindəki silah müsadirə olunmalı və cərimələnəməlidir. Cərimənin məbləği isə 1500-2000 manat təşkil edir".

Deyən görək, Allah sizi güldürsün, 18 milyardlıq sərvətə sahib olan, ova yarım milyonluq avtomobillərini də Dubaydan bura yükləyib gətirən Həmdan bin Məhəmməd bin Rəşidi 2 min manatlıq cərimədənmi çəkinəcək? Manatın kursunu nəzərə alsaq, indi bu, ərəb milyarder üçün "semiçka" puludur. Bir də ki, şahin quşu "Qırmızı kitab"a düşən canlıdır, onun ovlanması cəriməsi daha ağır olmalıdır axı. Məmməd həsən əmi göldə bir qaşqaldaq vuran kimi bütün qurumlar başının üstünü kəsdilər. Nə əcəb ərəbləri görənlər deyir? Axı, nazirliyin yerlərdə nümayəndələri var, onlar hər gün hesabat verir. Bəlkə şeyx nəvəsi qoruqçuları da "pula tutub" deyər, səsləri gəlmi?

Mənbələrsə deyir ki, ərəb şeyxinin nəvəsi və dostları iki 6 təkərli "Gelandewagen", "Range Rover Cabrio" və daha 8 yolsuzluq avtomobilini Bakıya Dubai aviareysi ilə gətiriblər. İndi bunlarda həvəyə baxın da. Azərbaycanın rəsmi qurumları gələnləri gizləməkdənsə, görək onların səfərindən təbliğat üçün istifadə edəydi. Ovlanması yasaq olmayan heyvan və ya quşların olduğu konkret əraziləri onların ixtiyarına vermək, bu mənzərənin kadrlarını hazırlayıb dünyaya yaymaqla turizm üçün əlavə imkanlar əldə edə bilərdi. Yoxsa qeyri-şəffaf ov kimi maraqlandıracaq?

Yeri gəlmişkən, fevral ayında 650 000 dollarlıq "Mercedes-Benz Gelandewagen AMG 63 6x6" markalı avtomobilə Neftçalaya ova gələn ərəb turistlərin başına olmanın oyunlar gəlmişdi. Onların məşinlərinin aşması xəbərlərindən xeyli danışıldı. İndi də gündəmi şeyxin nəvəsi məşğul edib. Beləcə, Azərbaycanda onsuz da nəslə kəsən şahinlərin olan-qalınını da məhv edirlər. Nədən ki, bu ov mərasimi ov qaydalarından kənara çıxıb...

Bir dostumuz dünən bu ərəb ovçularla bağlı ilginç xəbər verdi. Deyir Şamaxı ərazilərində çoxsaylı qartallar oldadı. Ancaq son vaxtlar onların da tifaqını dağıdıblar. Belə ki, macərəçi ərəblərlə əlbir olan dairələr qartalları ovlayıb 20-25 min dollara (!) satır.

Biz elə bildirdik təkəftəftə qazımızı daşıyırlar. Sən demə, qeyri-neft sektorunda olanlara da sahib çıxıblar. Hətta qartallara da...

Astarada möhtəşəm bulvar salınır. Bayram günlərində bu cənub şəhərində olarkən rayonda görülməyən son yenilik bu xəbər idi. Dənizkənarı ərazidə əhali üçün istifadəyə veriləcək bulvarın qarşısında yeni evlər də tikilir.

Bakı bulvarı ilə rəqabət aparacaq bu park-bulvarın tikintisinə 2014-cü ilin aprelinde başlanılıb. 8 hektar bataqlıq sahəni abadlaşdıraraq salınan park-bulvarın tikintisi üçün 250 min kubmetrə yaxın torpaq daşınıb, sahilboyu 650 metr məsafədə mühafizə bəndi, gəzinti yeri, istirahət meydanı demir beton konstruksiya ilə betonlanıb.

Bulvar ərazisində əyləncə mərkəzinin, çay evi və kafenin, çimərlik futbolu, çimərlik voleybolu və açıq fitnes meydançalarının yaradılması nəzərdə tutulub.

Bundan əlavə, rayona gələn turistlərin və qonaqların istirahətini təmin etmək üçün bulvara yaxın ərazidə olan mövcud bina yenidən qurularaq 3 mərtəbəli hotel inşa ediləcək.

Eyni zamanda, hotelin yaxınlığında 12 ədəd 2 mərtəbəli kottec də tikilir. Bulvarın rəsmi açılışı olacağı və ölkə başçısının da iştirak edəcəyi gözlənilir. Astaralılar qeyd edirlər ki, çox yaxşı layihədir, əmma...

Amma bulvarın salınmasına xərclənən vəsaitlərin mənbəyi haqda səhifə məlumat verilmir. Tikinti işlərini hansı şirkətin həyata keçirdiyi və sərf edilən maliyyənin dövlət büdcəsindən yoxsa, başqa qaynaqdan olduğu açıqlanmır. Rayonda yayılan bəzi xəbərlərə görə, Astarada gömrüyünün bu işlərin təşkilində maliyyə iştirakı var. Sadəcə, rayon icra hakimiyyətinin adına çıxarılıb. Bəzi məlumatlarda isə icra başçısı Qəzənfər Ağayevin büdcə təşkilatlarının və iş adamlarının hesabına bulvarın inşa etdiyi iddia olunur. Üstəgəl, bulvar ərazisində fəaliyyət göstərəcək işə obyektləri indidən satışa qoyulub. Bulvarda çayxana, restoran və digər işə obyektləri işlətmək istəyənlərdən pul alınır. Yeni həmin sahibkarlardan bəri başdan pul tələb olunur ki, işə obyektlərini də özləri inşa etsinlər. Büdcə təşkilatı rəhbərlərinin hər birindən isə 5-10 min manat civarında pul toplanıb. Ümumilikdə bulvara yarım milyona yaxın maliyyə xərcləndiyi təxmin edilir.

Sakinlər gömrükdən gələn gəlirlərin də bulvarna tikintisində rolunun olmasını təkid edirlər. Güman olunur ki, bu layihədə gömrüyün də payı var. Bunun mərkəzdən gələn təlimat olduqca hesab edilir. Ancaq bəzi xəbərlərdə bulvarın tikintisi üçün rayonun daxili büdcəsindən indiyə kimi 4 milyon manata qədər vəsait xərcləndiyi deyilir. İddialar belədir ki, bu parka ayrılan vəsaitin 2 milyon manatı silinib. Kəsəsi, Astarada bulvarının "astar üzü" müəmmalıdır.

Bilinən budur ki, rayonda geniş bulvar olacaq. Sakinlər bildirirlər ki, bulvarda xidmət

Astarada bulvarının "astar

"üzü" - gizli pullar...

Rayonda salınan möhtəşəm bulvara xərclənən 4 milyon maliyyənin qaynağı müəmma olaraq qalır; icra başçısının iş adamlarından pul topladığı iddia olunur; kəsib camaata İrandan ərzaq gətirmək də qadağan edilib...

olmasına baxmayaraq, qəti şəkildə buraxılmır. Gömrüyün Abbas adlı monopolist məmuru siqaret məmulatlarının İrandan ərzaqımıza keçidi qeyri-rəsmi yasaqlayıb.

"Uzaqbaşı bir blok "MM" siqareti keçirmək istəyirəm. Ancaq qoymurlar. Siqaret mafiyası imkan vermir. Mən bunu satış məqsədi ilə İrandan gətirmirəm ki? Özümə alıram. Ona da icazə yoxdur. Burda dəhşətli

vəziyyətdir. Heç nə keçirə bilmirik. Get-gedə vəziyyət pisləşir. Qabaq yenə toyuqdan, bannandan, düyüdən, yağdan az-az keçirmək olurdu. Bu mənat düşəndən sonra bir az da qaydalar sərtləşib," - deyər astaralı Namiq gileylenir.

Onun sözlərinə görə, İrana gedən Azərbaycan vətəndaşlarının əksəriyyəti günün ikinci yarısında geri qayıtmağa çalışır. Buna görə də axşamüstü Astarada gömrüyünün qabağında sıxlıq olur. Geri qayıdanların alıb gətirdikləri nə varsa əllərindən alınır və heç bir sənəd də verilmir.

Pensər kənd sakini Niyaz deyir ki, iki toyuq, bir kilo kişmiş, bir kilo da pendir alıb: "Olmaq deyib, buraxmadılar. Özlərinə götürürlər, nə bilir. Heç protokol da yazmırlar. Belə cəngəllik qanunları ilə idarəçilik olmayıb. Bananı da Ebola bəhanəsi edib qoymurlar. Dəhşətdir, dəhşət".

Sakinlər bildirirlər ki, istilik sisteminin cihazları İranda ucuzdur. Vətəndaşlar isə gömrük buraxmır deyər almağa risk etmir.

Gömrük belə izah edir ki, İrandan gətirilən qızdırıcıyı burada quraşdırmaq qadağandır və standartlara uyğun gəlmi. Amma İrandan gələn sertifikatı olmayan sobalar var ki, mağazalarda satılır. Qızdırıcıya isə icazə verilmir.

Xatırladaq ki, Gömrük Komitəsi hər bir vətəndaşa bir kiloqramdan artıq yük gətirməyə icazə vermir. Bu, artıq qısa və rəsmi açıqlamadır. Əgər yük artıqdırsa gəlidiyi ölkəyə qaytara bilərlər. Hüquqşünaslar isə bildirirlər ki, 2013-cü il oktyabrın 12-də 305 nömrəli qərar çıxıb.

Qərara görə, hər bir vətəndaş İrandan hər şeydən iki dəfə ala bilər, 1500 dollar dəyərinə. Əgər yanında azyaşlı uşaq gedirsə, 500 manat da onun hesabına ola bilər. Qərarda deyilir ki, vətəndaş 10 kiloqramdan artıq ərzaq ala bilər. Amma hər gələn saxlanılır, mali əlindən alınır.

□ E.SALAMOĞLU
Astarada

“Forbes” jurnalının yazdığına görə, 18 milyard varidatı olan Dubay şahzadəsinin Azərbaycana gəlişi maraqla qarşılanıb. Bunca sərvət sahibini ölkəmizə gətirən səbəb də maraqlıdır. Dubay şahzadəsi şeyx Həmdan bin Məhəmməd bin Rəşid ov həvəskarı imiş.

fadə olunub. Ümumiyyətlə, erəblərin şahin quşlarından istifadə etməklə ov etməsi yeni adət deyil. Hacıqabuldakı qaynağımız deyib ki, şahzadə və ətrafının Qarasudakı ovu 2 sata yaxın davam edib. Bildirib ki, şahzadənin ovda selfi çəkmək kimi hobbisi var. Onun ovladığı bəzəkləri zəngin ingilislərətk yerli bələdçilərinə hədiyyə

lərin sayının azalmasına təsir edir. Azərbaycana sentyabrın axırı - oktyabrın əvvəlində gəlir, martda qayıdır. Dubay Şahzadəsinin ətrafı ilə bəzək ovuna martın əvvəllərində gəlməsini də bu baxımdan təsadüfi saymaq olmaz.

Anspress-in məlumatına görə Dubay şahzadəsi Qəbələdə də olub, kanatda gəzib.

düzündə çadırlar quraraq orada qalıblar. Neftçala ərazisində isə bəxtləri gətirməmişdi. Dəyəri yarım milyon dollardan artıq olan avtomobilləri palçıqə batmışdı. “Mercedes Benz”, “Gelandewagen”i eyni markalı digər avtomobillə çıxarmaq cəhdi uğursuz alındığından avtomobillər aşib. Turistlərin köməyinə yerli neftçalılar gəlib, aşmış

Milyarderləri Hacıqabul çöllərinə gətirən ov şəkəri haqda yeni məlumatlar

Ekzotik turizm həvəskarı olan ingilis zənginlər Naxçıvan və Qəbələdə muflon ovlayır, Dubay şahzadəsi Qarasuda quş quşlayır...

Onunla bərabər ölkəmizə 15-ə yaxın dost-tanışı da gəlib. Məlumdur ki, bu, erəb şahzadələrinin ölkəmizə ilk gəlişi deyil. Zənginlərin, xüsusən erəblərin Azərbaycana seçməsi ekzotik turizm imkanlarıdır. Belə məlumatlar var ki, erəb milyarderlərinin Azərbaycana gəlişi yerli mətbuata sızsa da, məsələn, imkanlı ingilislərin ölkəmizə ekzotik turizm məqsədilə gəlişləri diqqətdən kənar saxlanılır. İngilislər əsasən Qəbələdə və Naxçıvanda muflon (dağ keçisi) ovunu sevir. 1 keçinin ovlanmasına görə müvafiq qurumlara 7 min dollar ödəmək belə onları ov şəkərlərindən qoymur. Və çox vaxt ovlanan muflonun yalnız buyuzlarını kəşib götürən ingilislər keçinin cəmdəyini yerli bələdçilərinə hədiyyə edirlər.

Bir neçə helikopterlə Azərbaycana gələn Dubay şahzadəsinin də ölkəmizə gətirən ov şəkəridir. Şahzadə “Fairmont Bakı” otelində gecələyib, Bakının küçələrində, bulvarında gəzib, selfi çəkib. Bir neçə günlük Bakıda qonaq olan şahzadə helikopterlə Hacıqabula yollanıb. Qonaqlar rayonun Qarasu və Muğan kəndlərində bəzək quşları ovlayıblar. Ovda xüsusi öyrədilmiş şahinlərdən də isti-

yə verib-verməməsi haqda məlumat yoxdur.

Şahzadənin ovladığı bəzəklərin sayının getdikcə azalması ilə bağlı da narahat edici məlumatlar var. Ümumdünya Zoologiya Sorğu kitabında bəzək quşu haqda belə bir qeyd var - latınca “tetrax” adlanır və Gruiformes dəstəsindən quş növüdür. Sayı getdikcə azalmağa olduğundan Azərbaycanda təhlükədə olan quşlar siyahısına daxil edilib. Bəzək Kür-Araz və Lənkəran ovalıqlarında, lori və Alazan çayları vadisində, Acınohur və Ceyrançöldə yayılıb. Böyük və Kiçik Qafqaz sıra dağlarının meşəsiz ətəklərində qışlayır. 20-ci əsrin əvvəllərində bəzəklər kütləvi surətdə Azərbaycan ərazisində qışlayırdılar. Həmin illərdə Kür-Araz ovalığında qışlayan ayrı-ayrı dəstələrdə 20 minə kimi quş müşahidə olunub. Hər il 40-45 min bəzək ovlanıb. Sonradan bəzəkin sayı ardıcıl surətdə azalıb. Ötən əsrin 90-cı illərindən bəzək Azərbaycanda yuvalamır. 1993-1996-cı illərdə respublikada 100 minə kimi qışlayan quş müşahidə edilib. Əsas təbii düşmənləri yırtıcı quşlar və çaqqallardır. Ovçular tərəfindən təqib edilməsi də bəzək-

“Fazza” ləqəbilə şeirlər yazan şahzadə Dubayın şeyxi Məhəmməd bin Rəşid əl-Məktumun 19 övladından biridir. Şeyx Həmdan Dubay emirliyi taxtına əsas varis hesab olunur. 32 yaşlı şahzadə əsl Şərq nağıllarının qəhrəmanı kimi yaşayır. O, vaxtının çoxunu dəvə təsərrüfatına, at çapmaq dərslərinə, şahin quşu ilə ov etməyə, “Formula 1” yarışlarına həsr edir. Dubay taxtına sahib olmaq üçün şeyx Həmdan aktiv siyasətlə də məşğul olur. Bir müddət öncə erəb zənginləri üç həftəyə yaxın Mil düzündə - Kür-Araz ovalığında cənub-qərb hissəsində ova gəlmişdilər. Onların arasında Qətər emirinin oğlanları, qaradaşları olub.

İnternetdə yayılan kadrlardan görünür ki, Qətər şeyxləri iki 6 təkərli “Gelandewagen”, “Range Rover Cabrio” və daha 8 yolsuzluq avtomobili ilə paytaxtda şütüyürlər. Onlar erəb nömrəsilə gəzdikləri avtomobillərini Bakıya Dubay aviareysi ilə gətiriblər. Ərəblər ov zamanı Saatlı rayonu ərazisində, Mil

avtomobilləri traktorla ərazidən çıxarıblar.

Ərəb şeyxlərini Azərbaycana gətirən zəngin təbiətdir. Son vaxtlar zəngin şəxslərin Azərbaycana marağının artması ölkədə VIP turizmin, ümumiyyətlə, turizm bazasının inkişafından xəbər verir. Turizm sahəsinin mütəxəssisləri bu marağı ilk növbədə Azərbaycanın beynəlxalq arenada təqdimatı ilə əlaqələndirirlər.

“VIP qonağın özünəməxsus tələbatları olur. Bunun üçün güvənlik hər şeydən vacibdir. Hazırda Azərbaycanda yeni mehmanxanalar, ictimai işə strukturları inkişaf etməkdədir. Bunun xaricində bölgələrdəki təbiət əsas amildir”, - deyər turizm üzrə mütəxəssis Fərid Hüseynov bildirib. Gələn qonaqların ilk düşdüyü yer Bakı dünyasının ən inkişaf etmiş, turist cəlb edə biləcək gözəl şəhərlərindəndir.

□ E.HÜSEYNOV

Fotolar Dubay Şahzadəsinin facebook hesabındakı divandan götürülüb.

Azərbaycanın tikəcəyi olimpiya kompleksinin inşasını “Sadval” əngəlləyir?!

Dərbənd azərbaycanlıları: “İmam Yarəliyevin istədiyi odur ki...”

Bu ilin sentyabr-oktyabr aylarında qədim Azərbaycan şəhəri olan Dərbəndin 2 min illiyi qeyd olunacaq. Azərbaycan dövlətinin bu münasibətilə Dərbənddəki Heydər Əliyev küçəsində olimpiya kompleksi tikmək istəyi xoş olmayan durum yaradıb. Belə ki, kompleksin tikilməsi planlaşdırılan ərazinin seçilməsi, seçilən ərazidə kompleksin özülünün qazılması zamanı qədim qəbirlərin çıxması Dərbənddə yaşayan azərbaycanlıların etirazına səbəb olub. Onlar kompleks üçün düzgün olmayan yerin seçilməsində Dərbənd şəhər dairəsinin rəhbəri İmam Yarəliyevi günahlandırırlar. Deyirlər ki, kompleksin tikintisi dahi Azərbaycan şairi Nizami Gəncəvinin adını daşıyan parkın ərazisində planlaşdırılır. Halbuki həmin parkın ərazisi kompleks tikintisi üçün ölçüləri baxımından çox yararsızdır.

“Olimpiya kompleksinin tikintisi üçün heç olmasa 12 hektar yer lazımdır. Nizami Gəncəvinin adını daşıyan park 3 hektardır. Biz əvvəlcədən o yerdə kompleksin tikintisinə qarşı idik. İstəyirik ki, Azərbaycan dövlətinin Dərbənddə ayırdığı vəsaitlə Nizami Gəncəvinin parkı, dahi şairin heykəli bərpa olunsun, kompleks isə daha uyğun yerdə tikilsin. Biz bu haqda İmam Yarəliyevə dəfələrlə müraciətlər etmişik. Amma bizi eşitmədilər. Parkda kompleksin tikintisi üçün işlərə başladılar, özülü qazdılar və oradan qədim qəbirlər çıxdı. Qəbirlər qədim oğuzlarındır. Biz Azərbaycan tarixinin üstündə kompleksin tikintisinə qarşıyıq” - bu sözləri əməkdaşımıza Dərbənd azərbaycanlılarından biri deyib.

Digər biri isə baş verənləri İ.Yarəliyevin azərbaycanlılara münasibətinin təzahürü olduğunu deyib: “İmam Yarəliyev “Sadval”ın əsas himayəçilərindəndir. O, hər fürsətdən azərbaycanlılara qarşı istifadə edir. İndi də istədiyi odur ki, Azərbaycanın pulu ilə Dərbənddə oğuz qəbirlərinin üstündə olimpiya kompleksi tikilsin. İmam Yarəliyevin adı Bakı metrosunun partlayışı ilə əlaqəli də çəkilib. Həmin illərdə o, “Sadval” təşkilatını maliyyələşdirirdi. İndi isə Dərbənddə yaşayan azərbaycanlıların tarixini itirmək istəyir. Dərbəndin 2 min illik yubileyinə hazırlıq adı ilə İmam Yarəliyev Nizami Gəncəvi parkını məhv etdirdi. Görürlər ki, orada 11-12-ci əsrlərdən qalmış oğuz qəbirləri var, kompleksin tikintisi üçün yer azdır, yenə də öz bildiklərini edirlər. Yaxşı olardı ki, park yenilənsin, olimpiya kompleksi Dərbəndin gircəyində tikilsin. Çünki orada boş sahələr çoxdur. Dərbənd azərbaycanlıları “Sadval”çı İmam Yarəliyevin hərəkətlərindən beziblər. Azərbaycan rəhbərliyi bu məsələyə encam çəksin, kompleks şəhərdən kənar tikinsin!”

Qeyd edək ki, 2014-cü ilin martında Azərbaycan Dərbənd şəhərinin 2 min illiyi münasibətilə buradakı Heydər Əliyev küçəsində Olimpiya kompleksi tikilməsini öz üzərinə götürüb. Bu barədə qərar Dağıstan hökumətinin sədri Abdusamad Həmidovun sədrliyi ilə keçirilən müşavirədə qəbul edilib. Bundan sonra Azərbaycan hökuməti Dərbənd şəhərində Nizami Gəncəvi Parkının, Heydər Əliyev prospektinin, Qırklar məzarlığının və Dərbənd şəhərinin abadlaşdırılması, Dərbənd-Azərbaycan Dövlət Dram Teatrının yenidən qurulması, olimpiya mərkəzinin inşa edilməsi və bir neçə istehsal müəssisəsinin yaradılması üçün dövlət büdcəsindən 30 milyon manat vəsait xərcləyib.

□ E.MƏMMƏDƏLİYEV

Ağsuda sosial yardım ala bilməyənlərin fəryadı...

Sakinlər deyirlər ki, Rayon Sosial Müdafiə Mərkəzinin rəhbəri naziri də saymır, YAP sədri olan TSEK sədri isə əlil vətəndaşları süründürür...

Redaksiyamıza onlarla Ağsu sakini sosial yardım və müavinət ala bilməməsindən şikayət edib. Onlar aidiyyəti qurumların problemlərinin həllində maraqlı olmadığı vurğulayıb, həmçinin dövlət başçısından kömək istəyiblər.

32 yaşlı Ramal Əliyə oğlu Rəsulov Ağsu rayonunun Qaraqaşlı kənd sakinidir. Anası Vahidə Rəsulovanın sözlərinə görə, fiziki qüsurlu oğlunun iş qabiliyyəti yoxdur. R.Rəsulovun anadangəlmə əlilliyi var. Ancaq indiyədək əlil kimi qeydiyyatda alınmayıb və müavinət ala bilmir.

V.Rəsulovanın sözlərinə görə, dəfələrlə müvafiq qurumlara müraciət ediləndə, oğlunun əlilliyi qeydə alınmayıb: "Tibbi komissiya oğlumu əlil kimi tanımır. Halbuki müalicə həkimləri bildirirlər ki, o, 3 yaşında pensiyaya çıxmalı idi. Sənədlərə qol çəkilmir, hər dəfə bir bəhanə gətirirlər. İndi də deyirlər, gedib Bakıda bir neçə ay xəstəxanada yatmalıdır ki, əlillik dərəcəsi verək. Mən sabah ölsəm, kim baxacaq ona? Yardım alsın, çörəyi olar heç olmasa. Pul verənlərə

əlillik dərəcəsi verirlər, oğluma isə yox". Onun sözlərinə görə, tibbi-sosial ekspert komissiyasının sədri YAP-ın rayon təşkilatının sədri Əli Hüseynovdur: "Əksər insanların əlilliyi rüsvetlə təsdiqlənir. Problemimizi dövlət başçısı İlham Əliyevə də yazmışıq, iki dəfə sayta məktub yazmışıq, cavab gözləyirik".

Rayonun Meliorator qəsəbəsində yaşayan Sveta Hacıyeva isə öhdəsində olan üç azyaşlı nəvəsi üçün sosial yardım ala bilmədiyini vurğulayır. Onun sözlərinə görə, oğlu və qızı gənc yaşında dünyasını dəyişdikdən sonra yaşlı valideynlərin öhdəsində oğlunun həyat yoldaşı və üç azyaşlı uşağı qalıb. "Üç uşağın öhdəliyi var üstümüzdə. Rayon Sosial Müdafiə Mərkəzi sosial yardım verməkdən imtina edir. Bir cür bəhanə gətirirlər. Nazir

Səlim Müslümov rayona gələndə iki dəfə onunla görüşüb dərdimi demişəm, məktubumu vermişəm. Nazir də zəng edib Sosial Müdafiə Mərkəzinə və İcra Hakimiyyətinə tapşırıb ki, məsələm həll olunsun. Hətta deyib ki, sosial yardım mümkün olmasa, rayonda yaradılan hansısa fondan ailəyə yardım ayrılın. Problemimi icra başçısına da demişəm,

nəticəsiz olub. Heç nazirin sözünü rayon şöbəsində saymadılar. Sosial Müdafiə Mərkəzindən deyirlər ki, nazirdir də, bir sözdür, deyib, bizim sizə veriləcək yardımımız yoxdur. Rayon Sosial Müdafiə Mərkəzinin direktoru Əliyünus Müttəlimov heç kəsi saymır, mərkəzdə özbaşınalıqdır. Onu bir müddət evlə işdən çıxartmışdılar, ancaq qısa müddət son-

ra yenidən işinə bərpa etdilər. Mənim kimi haqqını ala bilməyən yüzlərlə ailə var Ağsuda..."

Akif Hacıyev bildirir ki, dünyasını dəyişən oğlu Rəsimin həyat yoldaşı Tünzələ Hacıyeva və üç uşağı onların himayəsindədir: "Artıq onlara baxa bilməz bir hala gəldim. Şəkər xəstəliyem, gözlərimdə problem var. Ancaq sürücülük edirəm ki, axşam evə onlar üçün bir parça çörək apara bilim. Elə olur ki, 25 manatlıq yolu cəmi 10 manata sürürəm ki, evə əliboş getməyim. Həyat yoldaşım da, özüm də xəstəyəm. Ancaq müalicə bir yana, heç uşaqların ehtiyaclarını qarşılaya bilmirik. Sosial yardımı da qəsdən vermirlər. Hər dəfə elə həddə çatıram ki, istəyirəm nəvələrimi aparıb uşağ

evinə qoyum. Amma qorxuram, Allah bağışlamaz bunu".

Qəsəbə sakini Əzizə Cəfərova da qeyd edir ki, on nəfərlik ailənin iş tapması, həmçinin, sosial yardım alması müşkülə çevrilib: "İki dəfə prezidentə, iki dəfə də nazir Səlim Müslümovla müraciət etmişəm. Ailədə cəmi iki nəfər pensiya alır. İki banka kreditimiz var, borc içində batırıq. Rayonda iş tapmaq mümkün deyil. Bir oğlunun gözündə problem var, iki dəfə əməliyyat olunub. Bankdan pul götürüb əməliyyat etdirmişik, indi müalicəyə imkanımız yoxdur. Bizə nə sosial yardım, nə də həmin uşağa əlillik müavinəti verilmir. Bütün müraciətlərimiz cavabsızdır".

□ RÖYA
Fotolar müəllifindir.

Yasamalda biabırçılıq

Ümid Əkbərov 109 ünvanı zibillik içində "üzür", sakinlər müxtəlif xəstəliklər yoluxmaqdan qorxurlar

Paytaxtın Yasamal rayonu, Ümid Əkbərov 109 ünvanında yaşayanlar redaksiyamıza müraciət edib. Sakinlərin sözlərinə görə, məhəllə zibillik içində "üzür". Məktub müəllifləri qeyd edirlər ki, şikayətə baxılmır və zibil dağları qalaqlanıb:

"Şikayət etməkdən yorulmuşuq. Evlərə çox yaxın qoyulmuş zibil qutuları təmizlənmir. Yasamal rayonu 32 saylı Mənzil İstismar Sahəsinə şifahi və yazılı şəkildə müraciət etmişik. Dəfələrlə müraciət etsək də, qulaqardına vurulur. Ona görə də məcbur qalıb problem mətbuat vasitəsi ilə onların diqqətinə çatdırmalı olduq. "JEK"-in vəzifəsi elə bu problemlə maraqlanmalıdır. Amma heç bir tədbir görülmür. Şekillərdən də gördüyünüz kimi, küçənin vəziyyəti bərdad gündədir. Ən əsası isə evin qapısı ağızına qoyulmuş zibil qutularının yaratdığı antisənəkar vəziyyət qonşuların çoxsaylı narazılığına səbəb olur.

Müxtəlif yoluxucu xəstəliklərin-quduzluq, malyariya, dəri-zöhrəvi və s. mənəbəyi hesab edilən zibil yeşiklərinin ətrafına toplaşmış it, pişik, siçan, siçovul, milçək, ağcaqanad və müxtəlif həşəratlar artıq evlərimizə ayaq açır. Dəhşətli vəziyyət hökm sürür. Bu xəstəliklərin uşaqlara, böyüklərə, küçədə yaşayan insanlara yoluxmasından ehtiyat edirik".

Sakinlər deyirlər ki, problemi həll etmək elə çətin iş də deyil: "Vaxtı-vaxtında gəlib təmizlik işləri aparılsa, nə bu murdarlıq olar, nə də xəstəlik təhlükəsi. Xahiş edirik ki, bir əncam çəksinlər. Onların evlərinin qarşısında yəqin ki, bu cür vəziyyət yoxdur. Elədirsə, bizim uşaqlarımız niyə bu natəmizliyin içində yaşasın?"

□ Emil

Belarusda qətl törədən şəxs Goranboyda yaxalandı

Belarusda axtarışda olan şəxs Azərbaycanda saxlanılıb. APA-nın Daxili İşlər Nazirliyinin saytına istinadən verdiyi məlumata görə, Goranboy Rayon Polis Şöbəsi əməkdaşlarının həyata keçirdiyi əməliyyat-axtarış tədbirləri nəticəsində Belarus Cinayət Məcəlləsinin 139-cu maddəsi (qəsdən adam öldürmə) ilə axtarışda olan Seymur Nəsimov tutulub.

Elan

Təcili sərffəli qiymətə 4 otaqlı mənzil satılır.

Nərimanov Məhkəməsinin həyatında, Stalin layihəli daş binada 4 otaqlı əla təmirli mənzil satılır. 4/2, ümumi sahəsi 120 kv.m, kupe şkaflı, geniş, işıqlı otaqları, döşəmə mozaika parket, mətbəx və digər bütün mebellər, böyük vanna otağı, cakkuzi, sakit, təmiz həyəti, parkovka yeri var. Qiyməti 190 min manat. Bundan əlavə 2 maşınlaq daş qaraj da satışıdır. (36 kv.m. qiyməti-50.000 AZN.) Mənzilin bütün sənədləri qaydasındadır, mebelləri ilə bir yerdə satılır.

Tel: (051) 984-90-63

Babasil xəstəliyinin ən müasir metodla MÜALİCƏSİ

Almaniyanın məşhur "Karl Etorts" firmasının aparatı ilə Moskva şəhəri proktologiya ETM-də xüsusi hazırlıq keçmiş həkim tərəfindən qansız, ağrısız, yataq rejimi gözləmədən - lateks həlqə qoyulması.

SƏLİMOV FƏRMAN

Tel: (055) 776-70-34

Təcili satılır

Lökbatan qəsəbəsinin mərkəzində, H.Əliyev parkının yanında 220.kv.m evrotəmirlə, 2 mərtəbəli, 7 otaqlı döşəməsi parket, qapıları və pilləkənləri palıd ağacından, telefonu, qarajı, hamamı, mətbəxi, həyatında meyvə ağacları olan 3 sot torpağın üzərində tikilmiş villa

TƏCİLİ SATILIR.

3-cü mərtəbəni də tikmək olar (mansard).

Qiyməti razılaşma yolu ilə (Real qiymətdən ucuz)

Əlaqə telefonları: 077 - 769 - 59 - 10; 070 - 365 - 98 - 40; 012 - 497 - 43 - 04

Kisilər!!! Axırncı şans!!!

İsraillə təbabəti tətbiq edilir!

Əgər Sizə nə Azərbaycanda, nə də xaricdə heç kim kömək edə bilməyibsə, onda yaxşı insanlara, aşağıdakı xəstəlikləri, keyfiyyətli, qısa müddətlə və tam müalicəsini d-r Vaiz Səmədov apara bilər:

- * Cinsi zəiflik, meyilin və ereksiyanın azalması tam impotensiyədək (yaşdan və səbəbdən asılı olmayaraq)
- * Cinsi marağın və cinsi aktların azalması
- * Vaxtından tez toxum ifrazatı (səbəbdən asılı olmayaraq)
- * Toy gecəsinin uğursuzluqları (kişi tibbi problemlər)
- * Prostatitlər. Prostat vəzin böyüməsi və ya kiçilməsi
- * Prostat adenoması (vazidə düyünlərin əmələ gəlməsi)
- * Cinsi vəzilərin-xayaların böyüməsi və ya kiçilməsi
- * Qasıq-xayalıqda sızılı, küt və ya kəskin ağrılar
- * Övvəldən xarici cinsi üzvün balaca olması
- * Xarici cinsi üzvün sonradan birdən kiçilməsi
- * Cinsi üzvün düyünlə birdən öyilməsi (Peyroni xəstəli.)
- * Oğlan uşaqlarında cinsiyyət üzvlərinin inkişafsızlığı
- * Uşaqlarda gecə vaxtı yerinə sidiyə getməsi (enurez)
- * Hormonal və iltihablı sonsuzluq (kişilər və qadınlarda da)
- * Yuxusuzluq və yuxu pozuntuları
- * Sidik aktlarının gecə gündüz tez-tez olması
- * Sidik aktlarının çətinlikləri və tutulmaları
- * Cinsi aktla bağlı sidikdə və spermada qan olması
- * Zöhrəvi xəstəliklərdən sonra qalıqlar və ağırlaşmalar
- * Saçların bütün formalatda tökülməsi və sızanaqlar
- * Yuxuda ikən qan təzyiqinin yüksək qalxması
- * Səhərə yaxın yüksək qan təzyiqi
- * Boyun-baş bel-ayaq ağrıları və osteoxondroz
- * Onurğa sütununun yırtığı, qulunların dərmanatsız müalicəsi

Həkim qəbulu və həkimə zəng etmək saat 11.00-dan sonra

Tel: (012) 437-88-05; (050) 213 88-05.

Həkimin 16 TV çıxışları: youtube.com və facebook.com doktor Vaiz Səmədov.

İndi heç kimi belə cüm-lələrlə təəccübləndirmək olmaz : "Filan xarici ölkədə küçələri şampunla yuyurlar, itlər üçün gözəllik salonları var..." Çünki dünyanın o biri ucu bir kompüter düyməsi qədər yaxındır bizə. Hər şey barədə anında, detallı bilgi əldə etmək isə su içimi qədər asan...
Amma və lakin xarici ölkəni bir azərbaycanlı mühacirin dilindən dinləməyin özge gözəlliyi var. O ölkənin bir parçası olmuş və ya olmaq istəyən, bunu arzulayan... bir azərbaycanlının təqdimatında yaşadığı xarici ölkə. "Yeni Müsavat" oxucularına yeni bir rubrika təqdim edir: "Qürbətdəki BİZ".

"Qürbətdəki BİZ" in bu həftəki qonağı Belçikada yaşayan Nahilə Hüseynovadır. "2012-ci ilin 26 sentyabrından Belçikadayam. Günler tez keçdi, amma bu müddət ərzində çox hadisələr də oldu. Biz siyasi mühacir kimi gəldik. Qərar anıdan və tələsik oldu. Hətta ən yaxın insanlar da bilmirdi gedəcəyimizi. Açıq, təsadüfən Belçikaya gəlib çıxdıq. Belçika haqqında elə də məlumatım yox idi. Mən alman dilini öyrəndim, təhsilimi Almaniyada davam etdirmək istəyirdim. Bura gəlməyi qərara alanda ilk işim vikipediyanı açıb, Belçikada dövlət dilinin hansı dil olduğunu maraqlanmaq oldu. Dövlət dillərindən birinin alman dili olduğunu görəndə sevinmişdim" deyir həmsöhbətimiz.

- Bir gənc azərbaycanlı xanımın ölkədən getməsi, yad bir yerdə yeni yaşam qurmaq qərarı... Sizinçün çətin oldu?

- Mən tək deyildim. Keçmiş həyat yoldaşım və bətnimdə körpəm vardı onda. Bəlkə də ona görə özümü daha güclü və güvənli hiss edirdim. Bəlkə də buna görə burada yaşadığıma döza bildim... Düzü, bu şərtlər daxilində, yeni mühacir olaraq gəlməyi düşünmürdüm. Planlarım başqa idi. Mən yola çıxanda hər şeyi gözə almışdım. Çətin olacağını bilirdim. Amma bu qədrini ağıma gətirməmişdim. Belçika həyatının ən çətin anları düşərgələrdə idi. 26 sentyabrda əlimizə bir ünvan verilib, bizi yola saldılar. Bizə yalnız vağzalın yerini göstərdilər. Qisası, dedikləri ünvana çatdıq. Demir hasarlı yer idi. İçində xeyli yan-yan vaqonlar. Amma bizi gülərüz qarşıladılar. Qayda-qanunu anladılar. Bir müddət orda qalacaqdıq. Qara böyük paketlərdə yatacaq, diş fırçası, pastası və bir neçə vacib əşyaları verdilər. Otağımız, digər vaqonlarda isə hamam-ayaqqolu idi. Təxminən 15-20 metr kənarında idi. Vaqona girəndə içəri adamlı dolu idi. Otaq qonşularımızın dostları yığılmışdı. Bizi görüb, "xoş gəldin" dedilər. Tanış olduq ki, bu kiçik vaqonda 2 ailə yaşamalıyıq. Qonşu izah elədi ki, otağa ortadan pərdə çəkməliyik. Belçika həyatını aqlamaqla başladım. Təsəvvür eləyə bilmirdim ki, orda necə yaşaya bilərik. Otaqda el yumağa kran belə yox idi. Yeməyi xüsusi saatlarda, düşərgənin restoranında yeyirdik. Çayı da otaqda qaynatmağa icazə yox idi. 1,5 ay orda yaşadım. Depressiyaya düşməmişdim, başımı toxumaqla qatırdım. Otaq yoldaşım çox gözəl xanım idi. Litviyalı idi, söhbətimiz tuturdu, ona da toxumaq öyrətmişdim. Həftədə 2 dəfə dil dərsləri keçirdilər.

- Sona qədər orda qaldız?

- Yox, bir gün xəbər gəldi ki, bu gün düşərgəmizi dəyişirlər. O günüm, o həyəcanı heç vaxt unutmam. Bilmirdik sevinək, ya kə-

- Belçikalı tanışım, dostum çox deyil. Amma həmişə deyirəm ki, mənim qarşıma pis belçikalı çıxmayıb. Təqaüdümləri xüsusən mehriban, əliaçıq, əltutandırlar. İmkanları daxilində kömək etməyə çalışırlar. Yaşlı nəsillə cavan nəsil arasında xeyli fərq var. Cavanların həyatı xeyli çətinidir. Boş vaxtları yoxdu. Oxumaq, işləmək, həyatları həmişə streslidir. Qonşularla çox ünsiyyət olmur əsasən. Amma mən üzbəüz gələndə salamlayıram. Gülərüz və səmimi münasibətə çalışıram. 5 qonşum var, ikisini tanıyıram, digər qonşuların üzünü görməmişəm. Belçikanı və belçikalıları sevirəm. Düşünürəm ki, başqa ölkəyə heç vaxt köçmərim.

İşləri, karyeraları onlar üçün çox vacibdir. Həftə işləri uşaqlar məktəbdə, valideynlər işdə olur. Kafelər, restoranlar boş olur. Küçələrdə heç kim olmur. Həftə sonları isə parklar, kafelər dolu olur. Güneşli hava onları xoşbəxt edir. Belə havalarda mütləq çöldə oturmaq, içməlidir.

Burada qoca cütlüklərə ba-

dur. Heç kim işsiz evdə oturmur ki, qoca ana-atasının yanında vaxt keçirsin. Maddi kömək edə bilirlər. Bəzən ayda 2 dəfə həftə sonları valideynlərinin evinə yığışırlar. Bu say ailədən ailəyə dəyişir. Bəziləri daha sıx-sıx görüşə bilirlər. Yaşlı valideynlər əsasən özləri özlərini idarə edir. Çoxları uzun ömürlüdür. 75-80 yaşlarında da çölə çıxıb, harasa gedə bilirlər, bəzən gəzmək üçün xüsusi arabalardan istifadə edirlər. Amma bu arabalar onların yaşamağına mane olmur. Nəqliyyatdan rahat istifadə edə bilirlər.

- Belçikalıların ilginclikləri nələrdir? Məsələn, sizi ən çox təəccübləndirən adətləri hansılardır?

- Belçikalıların mənim üçün maraqlı adəti bu olmuşdu: uşaq doğulmamışdan əvvəl xüsusi kartlar hazırlanır. Uşaq doğulan kimi doğum tarixi həmin kartlara əlavə edilib, 2 gün ərzində bütün dostlara göndərilir. Kart xüsusi kartdır. Valideynlər öncədən uşaq mağazalarına gedir, ehtiyac olunan əşyaların siyahısını

nıyıram deyər çox xasiyyətləri ilə tanış deyiləm. Amma söhbət əsnasında öyrəndiklərim də var ki, bizim mentalitetə oxşadıram. Məsələn, belçikalılar da bizim kimi vətəndaş nikahını bəyənmirlər. Valideynlər qanuni evliliyi daha üstün tuturlar. Belçikalılarda da belə söhbət var: əgər kimse eyni kənddədirsə, ondan "kimin oğlusan", "kimin qızısən" soruşa bilərlər. Əgər tutaq ki, oğlanın atası yaxşı adam olmayıbsa, həmin oğlana da yaxşı deməzlər. Filankəsin oğludu... deyib keçirlər. Belə şeylər eşidəndə özümə təsəlli verirəm ki, biz tək deyilik bu məsələlərdə.

Belçikalılar özlərinə materialist deyir. Hamısı şəxsi ev almaq istəyir. Pulu çox düşündüklərini deyirlər.

- Ümumən necədir münasibət emiqrantlara?

- Mənim ağırlı mövzumdur. Düzdü, özümə qarşı pis münasibət və aqressiya görməmişəm. Amma mən təzə-təzə immiqrantların özlərini aparmalarına çox əsəbiləşirdim. Avtobusda

"Belçikada qocalmağı arzulayıram..."

Qürbətdə yaşayan soydaşımız bu ölkənin ən qəribə, ən maraqlı cəhətlərindən danışır

Nahilə Hüseynova: "Burdaki ilk günlər qaynanmış yumurtaya da həsrət idim"

dərlənək. Başqa düşərgəyə gətirildik. Ünvanı aldıq, 3 saatlıq yol idi. Heç bir məlumatım yox idi ki, bu düşərgəmiz necə olacaqdı. Hansı şərtlərlə yaşmalıyıq. Sadəcə onu bildik ki, Valoniyaya gedirik - fransız dilli tərəfə. Yeni düşərgəmizə də çatdıq. Gecə bizi ac-susuz qarşıladılar. Meşəliklə 8 deqiqə gəldik. Köhnə hospital binası idi. Bu dəfə ayrıca otaq idi. Yemək yenə həmin qaydada idi. Bizə dəmir qablar, plastik stəkan vermişdilər. O dəmir qablara nifrət eləyirdim. Yeməkləri normal idi. Amma mən doymurdum. (gülür) Çörəyi çox yeyirdim ki, doyum. Otaqda bişirməyə icazə yox idi. Mən qaynanmış yumurtaya da həsrət idim. Bəlkə də hamilliyimlə bağlı idi ki, ancaq yemək fikirləşirdim. Çətin idi, çünki 6-7 ay ev yeməyi görməmək dəhşət idi. Düşərgədə hər cür adam var idi. Tez-tez dava olurdu. Demək olar ki, heç kimlə ünsiyət qurmurdum. Qızım doğuldu, xəstəxanadan çıxmaq istəməmişdim. Qanunlara görə, bizə ev verilməliydi. Amma ləngiyirdi. Qızım ora dönməyim mənim üçün faciə idi. Qızıma ancaq bəzi paltarlar almışdıq, anam

göndərmişdi. Çarə yox idi, ora qayıtdım və qızımla 1 aya yaxın orda yaşadım. Nəhayət ki, bizi evə çıxardılar. O evdə 4 ay yaşadım. Ev köhnə ev idi, problemləri üzə çıxardı, digər evə köçdük. 2014-cü ilin oktyabr ayına kimi 5 ünvan dəyişmişdik.

- Belçika, belçikalılar sizi nəyə təəccübləndirdi?

- Düşünürdüm ki, burada mənə nə isə təəccübləndirə bilər. (gülür) Amma hündür dabanlı ayaqqabı və klassik paltarla velosiped sürən qadını görəndə təəccüblənmişdim. Əslində təəccüblənməli deyildim. Çünki həmin qadın üçün velosiped idman növü deyildi həmin an, nəqliyyat vasitəsi idi. Artıq təəccüblənmirdim.

Amma ikinci il təəccübləndiyim şey itlər üçün uşaq arabasından heç də seçilməyən arabaların olması idi. Avtobusa minirəm, elə bilirəm ki, arabanın içində uşaq var. Bir də görürəm ki, it...

- Tanıdığımız Belçika, belçikalılar barədə danışa bilərsiniz? Oxucularımıza yaşadığınız ölkəni, qonşularınızı anladım mümkünsə... Necə ölkədir, insanları necədir?

xanda paxıllığım tutur. Sözümlər yaxşı mənasında. Çox mehriban, xoşbəxt görünür. Statistikaya görə də ən xoşbəxt təbəqə təqaüdüçülərdir. Həmişə əl-ələ tutub, gözən görürsən onları, gülərüz olurlar. Qisası, bu ölkədə qocalmağı arzulayıram. Amma tək qocalmağı yox.

- Yeni, bildiyimiz, haqqında eşitdiyimiz avropalı soyuqluğunu hiss etmirsiz orda...

- Bizə nisbətən valideynlərlə uşaqlar soyuq görünür. Əslində isə onların sadəcə vaxtı yox-

yazır və bu siyahı həmin mağazada qalır. Kartda isə həmin mağazanın adı yazılır. Dostlar hədiyyə almaq istəyirsə, həmin mağazaya gedir, valideynlərin adına olan siyahıdan hədiyyə seçib alırlar. Amma hədiyyə kimi pul göndərmək istəyənlər isə bu karta göndərlir. Bu adət mənə təəccübləndirmişdi.

- Belçikalılarla azərbaycanlıların ortaq cəhətləri nədir? Və ya bu iki milləti bir-birindən fərqləndirən detallar...

- Belçikalıları yavaş-yavaş ta-

bərkden danışan afrikalılara, küçəni zibilləyən ərəblərə baxırdım. Bir də dönüb belçikalılara baxırdım. Belçikalılarda bir aqressiya görmür və düşündürdüm ki, yeğin, mən bunları anlamıram. Əslində onlar da narahatdırlar, gələcəkləri üçün qorxurlar. Bu gedişlə 50 ilə vəziyyət necə dəyişəcək deyə fikirləşirlər. Daha çox maddi tərəflərini düşünür. Bu qədər immiqranta ayrılan pullar özlərinə ayrılma yaxşı olmazmı? Belçikalılar düşünür ki, Belçikaya daha çox axın var.

- Tələbəlik həyatı necədir Belçikada?

- Universitetdəki ab-hava çox fərqlidir. Tələbələrini məsuliyyəti tam başqadır. Kitabxanalarda bəzən oturmağa yer tapmırsan. Tələbələr universitetə daha rahat geyimdə, əsasən məkə-upsız gəlir. Hamının çiyində ryuqzaq, ya da böyük çanta. Öz tələbəlik illərimlə müqayisə edərdim. Yadıma düşür oğlanların əllərində 2 dəftərlə, qızların isə balaca çantalarla universitetə gəlmələri. Burdakı tələbələri görəndə anlayırsan ki, onlar universitetə oxumağa gəlirlər.

- Özünüzü Belçikaya tam inteqrasiya olunmuş hesab edirsinizmi?

- Buna çalışıram. Amma hələ ki, həyatım belçikalılar kimi məşğul deyil. Bunlar bir həftə sonra üçün plan qururlar, saatını yazırlar. Amma mən ən yaxşı halda bir gün evvəl planlaşdırı bilirməm. Əlbəttə, xüsusi görüşləri çıxmaq şərtilə. Məsələn, həkimlə görüşüm varsa, bunu normaldakı kimi əvvəlcədən təyin edirik. Mən çalışıram ki, öz gözəl xüsusiyyətlərimizi belçikalılara göstərim və onlardan da pisləri yox, yaxşılardan sevinməyə qatım. Qonaqpərvərliyimizizi göstərməyə çalışıram və onlar da bunu çox gözəl qarşılayırlar. Məsələn, ustaya bir stəkan çay, su təklif edirsən. Geri qaytarmır, içir və canına dua edir. (gülür) Qisası, çalışıram ki, özümədən olan yaxşılardan onlara öyrədim, onlardan da yaxşı xüsusiyyətlər götürürəm. Belçikalılara oxşamaq istəyirəm deyib, onların lazımsız xüsusiyyətlərini həyatıma qatmıram.

☐ **Sevinc TELMANQIZI**

MUSAVAT

Son səhifə

N 65 (6093) 30 mart 2015

Alnında 12 yazılan uşaq

Cənubi Afrikada Hanru Van Nickerk adlı uşaq alnında 12 rəqəmi yazılmış halda dünyaya gəlib. Uşaq ayın 11-də dünyaya gəldiyi üçün hər kəs onun bir gün əvvəl doğulduğunu deyir. Ailəsi ilk günlərdə uşağın alnında 12 yazıldığını hiss etməyib. Uşağın 70 yaşlı nənəsi Katarinə Joste Hanrunun körpənin alnında 12 yazıldığını uzun müddət sonra hiss edib. Uşağın valideynləri onu xəstəxanaya apardıqları zaman həkimlər onlara narahatlığa əsas olmadığını, uşaq böyüdükcə alnındaki yazının solub gedəcəyini deyiblər. Ailə isə uşağın alnındaki yazıdan narahat olmadıqlarını, əksinə buna sevindiklərini deyirlər.

Başı normadan iki dəfə böyükdür...

Cində yaşayan 3 yaşlı Cao Pangvein valideynlərinin həyatı cəhənnəmə çevrilib. Çünki balaca qızın başı hər gün bir az daha böyüyür. Hidrosefali xəstəliyinin daşıyıcısı olan qızın başının perimetri hazırda 80 santimetrdir. Yeni normadan 2 dəfə böyükdür. 3 yaşlı uşaq qısa müddət ərzində əməliyyat edilməzsə həyatını itirəcək. Caonun ailəsi əməliyyat üçün lazım olan 22 min avronu ödəyə bilməyəcəklərini deyirlər. Ailə Caonun əkiz bacısını da eyni xəstəliyə görə 3 aylıq ikən itiriblər.

Məlumat üçün bildirek ki, hidrosefali adlı xəstəlik beyində su toplanmasına səbəb olur. Bu da zaman keçdikcə əqli problemlərin yaranmasına gətirib çıxarır.

Robot ofisiyantlar

Türkiyənin "Akınsoft" şirkəti Konya şəhərində qeyri-adi kafenin açılışını edib. Yeni açılan kafenin ən böyük özelliği isə burada robot ofisiyantların xidmət etməsidir. Şirkəti rəhbəri olan Özgür Akın gələcəkdə ölkənin bir çox yerlərində belə yerlər açmağı planlaşdırdığını bildirib. Burada istənilən yemək-icməyi sifariş etmək mümkündür. Çünki robotlar hər kəsə xidmət göstərə biləcək şəkildə proqramlaşdırılıb. Bir müddət sonra robot ofisiyantlar davamlı olaraq istehsal edilə biləcək. 2015-ci il ərzində Konya şəhərində yeni bir robot fabriki açılacaq. "Ada" adlı ilk robot ofisiyant sensorla idarə edilir. Kafedəki masaların yerini müəyyən edə bilər və si-

farişləri götürür. 150 santimetr hündürlüyü, 30 kiloqram çəkisi olan robot güclü "zəkaya" sahibdir.

Bədəninin yarısını "qurban" verdi

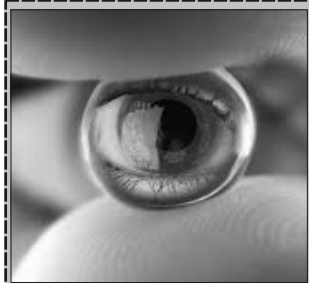

Onu sosial şəbəkələrdə "bədəninin yarısını qurban verən adam" adlandırırlar. Təbii, bu ifadədə yanlışlıq və ifratlıq var, çünki haqqında bəhs edəcəyimiz şəxs bədəninin yox, çəkisinin yarısından çoxunu itirib. Daha doğrusu, həmin kilolardan qurtulub. Amerikalı Brayan Fleminq britaniyalı Ceki Estemlə tanış olandan sonra bu qadına vurulub. Cekini sevən Brayan həyatını dəyişmək qərarına gəlib. Və beləcə, arıqlamaq, izafi çəkiddən qurtulmaq üçün pəhriz saxlamağa, məşq etməyə başlayıb. 285,76 kq çəkiyə malik Brayan qətiyyəti, iradəsi və inadı sayəsində ciddi şəkildə arıqlayıb.

Milli.az Daily Mail-ə istinadən bildirir ki, o, 177,8 kiloqramdan qurtulub. Həddən artıq ağır çəkili, tosqun insan olan Brayan Fleminq fastfud və spirtli içkilər "tutqunu" idi. O, çətinliklə yerimək bir yana - güclə nəfəs alırdı. Piyənmə və tosqunluq nəticəsində onun qat-qat sallanan ətlərinin arasındakı dərilərdə ekzema, qaşınma başlamışdı. Gündə ən azı 7 min kalorilik yemək yeyən Brayan arıqlamaq istəsə də, bacarmırdı.

50 santimetr beli olan qadın

Venesuelanın Karakas şəhərində yaşayan Aleira Avendano adlı qadın 6 il ərzində hər gün 23 saat rezin geyimlər geyərək 50 santimetrlik belə sahib olmağı bacarıb. Gənc qadın incə belə sahib olmaq üçün özünə belə əziyyət verdiyini açıqlayıb. Həkimlər dar paltarlar geyinməyin onun orqanizmi üçün zərərli olduğunu desələr də Aleira istəyindən vaz keçmir. O, belə gəzməyi sevdiyini deyir və gün ərzində yalnız bir saat, vanna qəbul edərkən rezindən hazırlanmış geyimini çıxarır.

Protez göz hazırlandı

Havay adalarında yaşayan və iki il əvvəl kor olan 72 yaşlı qadın 4 saatlıq əməliyyatdan sonra görməyə başlayıb. Yaşlı qadının ailəsində genetik olaraq görmə ilə bağlı problem olduğundan o, 2 il əvvəl görmə qabiliyyətini itirib. Həkimlər yaşlı qadına protez göz qoymağı tövsiyə ediblər. Əməliyyatdan sonra qadın görməyə başlayıb. Həkimlər onun Havay adalarında protez gözə sahib olan ilk insan olduğunu deyiblər. Adı açıqlanmayan yaşlı qadının yapon əsilli olduğu deyilir. Mütəxəssislər "bioloji göz" deyərək tanıyan bu cihazların daha çox xəstəyə ümid olacağını deyirlər. Bioloji göz görmə məsafəsindəki əşyaları görməyə kömək edən elektrikli gözlüyün köməyi ilə çalışır. 144 min dollarlıq cihaz sahibinin rahat hərəkət etməsinə də kömək edir.

QOÇ - Öz bürcünüzün "hakim" dövrü olsa da, bu, bədbin ovqatınıza heç bir müsbət təsir göstərməyəcək. Çünki bu bədbinliyi özünüz yaradırsınız. Odur ki, baxışlarınızda köklü dəyişikliklər etməyə çalışın.

BUGA - Günün tələbi odur ki, həmişə başqalarını müzakirə etməkdənsə öz ideya və məramlarınızı analiz edin. Dedi-qodu və qeybət bütün planlarınızı poza bilər. Hayata ayıq gözlə baxın, özünüze qarşı tələbkar olun.

ƏKİZLƏR - Kifayət qədər düşərli bir zaman kəsiyindən keçəcəksiniz. Bu prosesi daha ideal səviyyəyə yüksəltmək üçün ətrafınıza sadıq tərəfdaşlar toplamalısınız. Günün "ən varlı" zodiak işarəsi də siz olacaqsınız.

XƏRÇƏNG - Bu təqvimdə sizi narahat edən əksər sahələrdə - qarşılıqlı münasibətlərdə, maliyyə məsələlərində, həmçinin fəaliyyətdə müsbət nəticələr əldə edəcəksiniz. Yalnız nahar vaxtı xırda mübahisələriniz mümkündür.

ŞİR - Risk etməyə lüzum yoxdur. Çünki hazırkı durumunuz ifrat əsəbiliyinizdən xəbər verir. Amma ailə-sevgi münasibətlərində, eləcə də kollektivlə davranışda mülayimlik göstərsəniz, işləriniz qaydasına düşəcək.

QIZ - Hansısa narahatçılığa əsas yoxdur. Qarşınıza qoyduğunuz məqsədlərə çatmaq üçün bütün gücünüzü işə salmalısınız. Bu gündən etibarən fəaliyyətlə bağlı geniş imkanlar yaranacaq. Heç bir olayı mistikləşdirməyin.

TƏRƏZİ - Planetlərin bürcünüzdəki neqativ düzülüşü bütün ciddi işləri təxirə salmağı tövsiyə edir. Əks təqdirdə çoxsaylı uğursuzluqlarla rəhbər olacaqsınız. Köhnə mübahisələrə, yarıtmaz tərəfdaşlarla haqq-hesab çürütməyə qayıtmayın.

ƏQRƏB - Bəri başdan nəzərinizə çatdırmaq ki, ixtiyarınıza olduqca məsuliyyətli bir gün düşüb. Belə ki, saat 11-dən etibarən çoxlu sayda yeniliklərin şahidi olacaq, maraqlı təkliflər alacaqsınız.

OXATAN - Revmatik probleminiz varsa, bir qədər diqqətli olmalısınız. Gün ərzində yeni simalarla tanış olacaqsınız ki, bu da gələcəkdə işlərinizin sürətlənməsinə təkan verəcək. Nahardan sonra şəxsi büdcənizdə müəyyən artımlar olmalıdır.

OĞLAQ - Xırda maliyyə problemlərinə görə narahat olmayın. Çünki elə səhər saatlarından bu istiqamətdə uğurlarınız bol olacaq. Siz əsas məqsədi işgüzar sövdələşmələrə yönəldin ki, perspektivlərinizə yol açilsin.

SUTÖKƏN - Saat 14-ə qədərki vaxtı səbrlə başa vursanız, qalan müddətdə hansısa xoşagəlməzlik olmayacaq. Çünki ulduzlar bu gün şəxsi işlərinizdə böyük dönüş yaratmaq istəyir. Bunun üçün sadəcə, əzmkarlığınızı artırmağınız kifayətdir.

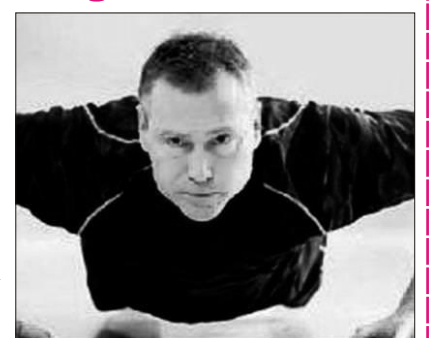

BALIQLAR - Qarşınızda duran vəzifələrin öhdəsindən gəlmək, sizə güvənən insanların etimadını qazanmaq başlıca vəzifənizə çevrilməlidir. Bu gün iş yerini dəyişmək fikrinə də düşməməlisiniz.

Unutmayın, Tanrı ulduzlardan daha yüksəkdə durur!

İdman xərcəng riskini azaldır

Amerikanın Verмонт Universitetində aparılan araşdırmalar nəticəsində məlum olub ki, yaşı 40-dan çox olan və davamlı olaraq idmanla məşğul olan kişilərin ağciyər və bağırsağ xərcənginə tutulma ehtimalı digərləri müqayisədə 50% azdır. 14 min kişi üzərində aparılan araşdırmalar göstərib ki, qısa müddət davam edən idman hərəkətləri belə xərcəng riskini bir az azaltmağa kömək edir.

Səhifəni hazırladı: SELCAN

Təsisçi: Rauf ARİFOĞLU
Baş redaktorun birinci müavini:
Azər AYGAN

e-mail adres: yenimusavat@mail.ru

Ünvan: Bakı şəhəri,
R.Rüstəmov küçəsi
2528-ci məhəllə ev 44/d
Tel: 520 01 23 (24, 25, 26, 27, 28)

Redaktor:
Zahid SƏFƏROĞLU

Lisənziya N: B 114
SAYI: 4.300

"Yeni Musavat"ın kompüter mərkəzində yığılıb, səhifələnib, "Azərbaycan" nəşriyyatında çap edilib. Əlyazmalar geri qaytarılmır. Müəlliflərlə redaksiyanın mövqeyi uyğun gəlməyə bilər.